

SAVAITINIS LAIKRASTIS
"DRAUGAS"
EINA KETVIRTADIENIAIS
IŠ CHICAGO, ILL.
Kalna Metams:
Suvenytose Valstijose - \$2.00
Europoje ir kitose šalyse - \$3.00
APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO
Su visokiais reikalais reikia
kreiptis šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
1808 W. 46th Street Chicago, Ill.

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRASTIS

LITHUANIAN WEEKLY
"DRAUGAS"
[THE FRIEND]
Published Every Thursday, Chicago, Ill.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States - \$2.00
Foreign Countries - \$3.00
ADVERTISING RATES ON APPLICATION
All Communications and Money Orders must
be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
1808 W. 46th Street Chicago, Ill.

ORGANAS | LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ FEDERACIJOS, SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ R.-K. AMERIKOJE, LIETUVIŲ R.-K. PILNUJŲ BLAIVININKŲ SUSIVENIJIMO AMERIKOJE IR "LIETUVOS VYČIŲ

CHICAGO, ILL. KETVIRTADIENIS 20. D. GEGUŽIO (MAY) 1915 M.
Metai {Vol.} VII. ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 22, 1912 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1879. No. 21

30-tas Seimas S. L. R. K. A.

Bus Laikomas
1, 2, 3 d. Birželio, 1915
p. Kunigausko Svetainėj
(LINCOLN HALL) 1506-1508 N. Main Ave.
Miesto dalyj "PROVIDENCE"
Pamaldos Atsilaikys
Šv. Juozapo Lietuvių Bažnyčioje
Kertė N. Main Ave. ir Theodore Str.
PRADŽIA 10 val. UTARNINKO RYTĄ

IŠ MIESTO GALIMA DAVAZIUOT ŠIAIS KARAIŠ:
Seranton and Binghamton F. Co., Northern Electric, (raudonos spalvos) Providence, Pecwill, Marvine, Carbondale, Forest City, ir Providence Square.—Viešbučius rekomenduojame sekančiais: pirmos klesos, Casy Hotel, netoli nuo Lackawanna depo ir Laurel Line stoties, kertė Lackawanna ave. ir Washington ave. 2) JERMYN HOTEL, Wyoming ave. ir Spruce str., abiejų kainos nuo \$1.50 aukštyr tik už guolį, 3) TERRAS HOTEL, kertė Wyoming ave. ir Vine st., \$1.25 du į lovą, \$1.50 vienam — su valgiu ir guoliu 4) BULL'S HEAD HOTEL, kertė N. Main ave ir Wood st., \$2.00 už guolį ir valg. Šiaip viskas surengta. Laukia me svečių delegatų.
Laiškus, telegramus ir tt. meldžiame siųsti klebono vardu:
KUN. J. KURAS,
116 Theodore str., Scranton, Pa.
Telephone Bell 1495.

Seimo Rengėjai.

DEL PARASŲ RINKIMO.

Jau esame pranešę gerbiama lietuvių visuomenei, kad 31 gegužės m. šių 1915 metų bus renkami Amerikos lietuvių parašai po peticiją ir būsimąjį Taikos Kongresą. Dabar paduodame tuo reikalu kaikiuriuos nurodymus:
1) Lapai su spaudintais peticijos tekstais ir su vieta del parašų šiomis dienomis bus išsiuntinėti T. F. vietiniams komitetams, arba, kur jų nėra, kitų vietinių organizacijų valdyboms, arba, pagaliaus mums žinomiems žymiesiems vietos žmonėms.
2) gavusieji peticijos lapus yra ingalioti organizuoti ant vietos parašų rinkimą; 31 gegužės jie pasirūpins sukviešti visų tos kolonijos lietuviškų draugijų ir kuopų valdybas; valdybų nariai susirąšys ant atskyrų peticijos lapų, pažymėdami, kokią draugiją jie atstovauja ir kiek toji draugija turi narių;
3) Parašų rinkėjai turėtų peifeiti visus lietuvių gyvenamus namus, neaplenkiant nei vieno;
4) rašyties turi ne vien šeimynininkai, bet ir jų vaikai (nuo 10 metų), ir visi pavieniai;
5) vardus ir pavardes nemo kančių rašyti turi parašyti kas nors kitas;
6) kiekvienam pasirašiusiam po peticiją, parašų rinkėjai

paliks atminčiai lapelį su peticijos teksta;
7) ant kiekvieno lapo su parašais iš viršaus turi būti pažymėta vietos ir valstijos vardas, kur parašai renkami;
8) kur vieną dieną (31 geg.) nespės visų parašų surinkti, reikės rinkti sekančių dienų vakarais, iki kol visų parašai nebus surinkti;
9) parašų rinkikas rinks drauge ir aukas Lietuvos reikams, tečiaus visa svarba ne aukose, bet parašuose, tad kas negalės, ar nenorės aukoti, negalės būti nei kiek prie to verčiamas;
10) visų aukotojų vardus ir pavardes ir kiek aukojo, rinkėjai parašys ant atskyrų lapų; kiekvienas savo auką galės skirti į tą fondą, kurio jisai labiau pasitiki; rinkėjai negalės daryti jokių klūčių, nei varžymų; surinktos aukos turės būti išsiųstos pagal noro aukotojų;
11) peticijos lapus drauge su aukotojų sąrašais ir surinktomis aukomis rinkėjai suneš į vieną vietinį centrą, iš ten gi lapai su parašais netrukus turės būti išsiųsti Tautos Tarybos sekretoriui 1800 W. 46th st., Chicago, Ill., aukas gi ir aukotojų sąrašai bus išsiuntinėti pagal paskyrimą;
12) lietuvių gyvenantieji mažiomis kuopelėmis, ar atskyromis šeimynomis, jeigu jie negaus peticijos lapų iš artimesnės didesnės kolonijos,

lai pareikalauna tų lapų arba iš tos kolonijos, arba iš Tautos Tarybos sekretoriaus.
Tautos Taryba Amerikoje.

TAUTOS FONDO REIKALAI.

T. F. 1-m SEIMUI BESIARTINANT.

Jau "Kataliko" No. 104 1915 buvo paskelbta apie būsimąjį Tautos Fondo Seimą Scranton'e, Pa., birželio 4 d., 1915 m. Buvo nurodyta ir apie mandatų arba ingaliojimų pasiuntiniams reikalingumą, su labiausiai pasidarbavusios Tautos Fondui Liet. R. K. Draugijos Valdybos parašu ir tos draugijos antspauda ant atstovo ingaliojimo.

Kadangi didžiūna Tautos Fondo Komitetų likosi sutverti per vietos parapijos klebono rūpesnį ir pasidarbavimą, tai tokie T. F. Komitetai, kurie daugiausiai moraliskos pasipirties gaudavo iš vietos klebono, privalo ir ant T. F. vietos komiteto skiriamo T. F. seimano atstovo mandato (ingaliojimo) pasirašyti ir prispausti tos parapijos antspaudą. Kur vietiniai klebonai neprisidėjo prie Tautos Fondo Komiteto sutvėrimo ir visuose Tautos Fondo veikimuose neėmė dalyvumo, arba visai jokio kunigo nesiranda, tai tokių vietų Tautos Fondo Komitetų atstovų ingaliojimai turi turėti ne vien Tautos Fondo valdybos parašus, bet ir antspaudą bei parašą bent vieno iš valdybos tos draugijos, kuri labiausiai yra šelpusi Tautos Fondą darbu ar pinigais.

Dabar Tautos Fondo Valdyba savame posėdyje Gegužės mėnesio 15 d. 1915 m. nutarė prašyti visų T. F. vietos komitetų, idant malonėtų pagaminti rezoliucijas ar šiaip patarimus būsimam Seimui, kaip pasekmingiaus surinkti aukų Tautos Fondui.

Taip-gi prašoma patarimų, kokia privalo būti T. F. konstitucija.

Tie visi Tautos Fondo vietos Komitetai, kurie nori kad jų atstovai T. F. Seime turėtų sprendžiamąjį balsą, privalo pasiųsti visus lig šiol pas savo išdėdintą laikomus pinigus į Tautos Fondą, bent vieną savaitę pirma T. F. Seimo, t. y. pirma Gegužės 27 d. 1915. Reikia išpirkti t. v. "Money Order" p. B. Vaisnoro vardu, Pittsburgh, Pa. bet taji money order'į bei laišką pasiųsti T. F. Raštininkui, Adv. A. Slakiui, 3255 S. Halsted st., Chicago, Ill. Kol dar seimas neparūpino T. F. Konstitucijos, Vietos T. F. Komitetai meldžiami prisilaikyti Centralinės Tautos Fondo Valdybos parūpintos tvarkos.

Lai Lietuvos Meilė ir Tautiškoji Vienybė valdo mūsų širdis, tai mes vieni kitus veikiame permanysime. Nors ir labiausiai pasišvėsimė, nebus perdidelis pasišventimas, nes tie metai paprastuoją labda-

ringumu nepatenkinami. Iš mūsų visų reikalaujama pasišventimo su intempu atsidavimu gelbėti Lietuvą nuo galutinio sunaikinimo: gyvuosius nuo bado ir ligų, o Lietuvos šalį ir tautos vardą nuo galutinio išnaikinimo. Lietuviai — kas dvasioje gyvas, gelbekime savo tautą ir gimtinę žemelę. Kas gyvas ir pasišventimo darbą — Lietuvai į talką.
Tautos Fondo Valdyba.

AMERIKA REIKALAUJA SAVO TIESŲ.

JUNGINTINĖS VALSTIJOS PASIUNTĖ VOKIETIJAI NOTĄ.

Šiomis dienomis Jungtinių Valstijų valdžia pasiuntė Vokietijai gana ilgą ir aštrią notą, kurioje nurodoma vokiečiams, kad Jungtinių valstijų piliečių gyvastis būtų apsaugota, nežinint kur jie randasi. Taip pat notoj pažymėta, kad vokiečiai sustabdytų atakas ant prekybos ir pasažirinių laivų, kurie neina į skaičių karės laivų. Vokiečių perserėgėjimai daromi Jungtinių Valstijų piliečiams neplankiti ant kariaujančių viešpatijų laivų. Vokiečių povandeniniai laivai nuskandino 28 gegužės anglų pasažirinį laivą "Falab", kame žuvo Amerikos pilietis Leon. Thrasher, 28 balandžio vokiečių oro laivynas bombardavo Amerikos laivą "Cushing", gegužės pirmą dieną vokiečių povandeniniai laivai torpedavo Amerikos laivą "Gulflight", dartinis-gi vokiečių "Lusitanijos" nuskandinimas, laike kurio žuvo daugiaus šimto Amerikos piliečių ir daugybė kitų šalių niekuo nekaltų žmonių tiesiog priverst Jungtinių Valstijų valdžia padėti galą tiems negėstiniams apsiėskimams. Notoje nurodoma ir tarptautiškų tiesų reikalavimus, kuriuos privalo pildyti visų kraštų valdžios.

Kaip spėjama Jungtinių Valstijų nota nepasieks pas vokiečius pagedaujamo tikslu ir Vokietija atsisakys išpildyti Amerikos reikalavimus. Tad žinoma Amerikai prisieis kitokiais būdais užtikrinti savo piliečiams saugumą, kaip ant jurių taip ir ant sauzemio.

165,000 VOKIEČIŲ ŽUVO GALICIJOS IR KARPATUOSE.

Genevoje gautas telegramas iš Krokovos praneša, kad 165,000 vokiečių kareivių žuvo Galicijos ir Karpatų karės laukuose. Žuvusiųjų skaičiūje žymia dalį užima ir austrijiečiai. Genevos laikraštis "Journal de Geneva" pažymi, kad laike tų pačių mėsių 50,000 rusų pakliuvo pas vokiečius ir nelaisvė.

NAUJI VOKIEČIŲ VARGAI.

RESPUBLIKA CHILE PASIUNTĖ VOKIEČIAMS ULTIMATUM.

Anglijos kariški laivai nuskandino netoli pietų Amerikos Chile respublikos vandenyse vokiečių kreiserį "Dresden". Chile respublikos valdžia pareikalavo iš Anglijos pasiškinimo ir gavus pasitenkino juomi. Tas Chile respublikos pasielgimas taip supykde vokiečius, kad jie tuojaus pasiuntė jai labai namandagią notą, nupelkdam Chile respublikos veikimą. Chile respublikos valdžia, atsakydama į tą nemandagią notą, pasiuntė vokiečiams ultimatum, reikalaujama jų pilno atsispaismo. Jeigu vokiečiai neįspildys Chile reikalavimo tai galės ir karė vykti tarp tų dviejų viešpatijų. Vokiečiai Chile respublikoj veda milžinišką prekybą ir jiems būtų labai neparanku su ja kovoti, tai-gi spėjama, kad vokiečiai pilnai išpildys Chile respublikos reikalavimus.

KONSTANTINOPOLJ BOMBARDUOS IŠ VISŲ PUSIŲ.

Londono gauta oficialių žinių, kad Rusijos kariuomenė randasi į šiaurios nuo Konstantinopolio Juodųjų Jurių pakrančiuose, iš kur ji mano pradėti Konstantinopolio bombardavimą. Rusų kariškas laivynas pridengs savo kariuomenės veikimą ant sauzemio. Turkai likučius savo laivyno išsiuntė iš Bosforo Krimo apeliinkėse, kad tuomi nukreipus ten rusų laivyno veikimą ir sulaukirus rusų kariuomenės atakas nuo sauzemio. Taktininkų laivynas pasirėngs bombarduoti Konstantinopolį iš pietų pusės. Karės ekspertai spėja, kad Konstantinopolis turės pasiduoti laike vieno mėnesio.

VAKARŲ KARĖS LAUKĖ.

Vokiečių atakas Ypres apeliinkėse sulaukytos ir vokiečių padėjimas ten ne išgeriausiai, nebegali jie nieko nuveikti. Pirmieji vokiečių pasiekimai, vartojant jiems seragūžę neatnešė pagėjimo tikslu. Į pietus nuo Ypres Lille — Arras apeliinkėse eina kruvini mūšiai tarp vokiečių ir taktininkų. Pasekmės tų mūšių būsią prielankios taktininkams, nes jau ir dabartiniu laiku taktininkų armija turi užėmus geresnes pozicijas, ir daug vokiečių kareivijos pakliuvo į nelaisvę. Visgi ir prancūzų nuostoliai esą milžiniški.

RUSIJAI REIKIA PINIGŲ.

Rusijos valdžia prisakė pinigų ministerijai išgauti užrubežj naują paskolą ant 500,000,000 rublių.

ANGLIJOS GYVENTOJAI INIRŠĖ ANT VOKIEČIŲ.

Po "Lusitanijos" nuskandinimo, visoje Anglijoj pakilo didelis riaušės. Vokiečių turtas visur naikinamas ir pačius vokiečius žudoma. Išsėlusios minios nebegali sulaikyti nei policija, nieko negelbsti ir areštavimai. Visų anglų lūpose vienas obalsis: "Atminkite "Lusitaniją". Sunaikintas Anglijoj vokiečių turtas siekia milijonus dolerių.

ITALIJA STOS Į KARĘ SU VOKIEČIAIS.

ATSISTATYDINO ADMIROLAS TIRPITZ.

Iš prižasties įvykusių Vokietijos ministerių tarpe nesusipratimų, atsistatydino vokiečių laivyno ministeris admirolas Tirpitz. Nesusipratimai iškilo delei laivo "Lusitanijos" nuskandinimo.

UŽTEKS PERSERĖGIMŲ.

Vokiečių pasiuntinis Amerikoje pasiuntė visiems laikraščiams pranešimą, kad vokiečiai nebemano toliaus perserėgti Amerikos piliečius nuo plaukimo kariaujančių viešpatijų laivais. Sulig vokiečių nuomonės užtenka jau tų perserėgimų. Ir kur tau neužteks. Geriausiai gali tą paliūdyti kad ir "Lusitanijos" nuskandinimas. Kiekviena iš neutralių viešpatijų pilnai suprato vokiečių "žmoniškų" jausmus.

ITALIJOS RENGIMASIS KARĖN.

Gal apie nieką taip daug nebuvo kalbėta ir rašyta, kaip apie Italijos kariškus žingsnius. Vien pasaulio spauda su intempimų laukė, kada ši viešpatija prisidės prie taktininkų. Ikišiol dar Italija pasielkia neutrališka, sykiu neperstoja ir kalbos apie jos rengimosi karėn. Kaip praneša dabar italų spauda Italijos valdžia galutinai nutarusi prisidėti prie karės, net išleista geležinkelio valdybai paliepinas, kad būtų apsaugoti Vokietijos ir Austrijos pasiuntiniai, jiems keliančiant iš Romos. Gal tai ir bus ženklas pirmųjų Italijos kariškų žingsnių.

JAU PER VĖLU...

Iš Romos gaunama žinių, kad Austrija sutikusi išpildyti Italijos reikalavimus, atiduodant Italijai Tridentą, dalį Goricijos ir keletą Adriatiko salų. Beto bus duota savyvalda Triestei, kur didžiūna gyventojų italai. Prie tokio žingsnio palenkęs Austriją Vokietijos cesorius Vilius, neseniai žingsnio palenkęs Austriją Vokietijos cesorius Vilius, neseniai buvo suauktas kabineto posėdis, kuriame perskaiciūs Austrijos atsakymą, visų pripažinta, kad Austrija su savo pasiūlyjimais pasivėlavo. Tokios nuomonės laikosi ir Italijos parlamentas.

RUSAI ATMUŠA VOKIEČIUS.

Petrograde oficialiai paskelbta, kad rusų pėstininkų 48 divizija, vadovaujant generolui Kornifovui, atmušė vokiečius nuo Mezo Laborė apeliinkių. Vokiečių generolo Mackenseno plenas pravėsi vokiečių kariuomenę per Sano upę neišpildė.

Generolo Mackenseno armijos frontas, veikiantis vakarų Galicijoj labai nukentėjęs nuo rusų atakų. Rusai sumušė vokiečius ir Vislokos upės apeliinkėse.

ITALIJOS MINISTERIJA PASITRAUKĖ.

Londono laikraščiai praneša, kad pasitraukė iš savo vietų Italijos ministrai, paduodami prieštast žmonių neužsitęgimą jų politiką. Italijos karalius ministrorių rezignaciją priėmė.

KARĖ ŽEMAITIJOJ.

ŠIAULIŲ APIELINKĖS MŪŠIAI BE PASEKMIŲ.

Vokiečių karės kanceliarija paskelbė, kad Lietuvos karės laukuose visas vokiečių ir rusų armijų veikimas be žymių permainų. Ties šiauliais tęsiasi mūšiai, bet nei vienas iš kariaujančių pusių neduoda pergalės.

VOKIEČIAI PRIE AIRIOGALOS.

Rusų oficialis pranešimas išleistas karės kanceliarijos Petrograde suteikia žinių, kad rusai sumušė vokiečius ties Airiogolos miesteliu, užimdami ten vokiečių pozicijas. Airiogolos miestelis guli Dubisos upės pakrantj, 30 mylių nuo Kauno.

143,500 RUSŲ PATEKO NELAISVĖN.

Sulig vokiečių oficialių pranešimų, Karpatų kalnuose, austrijiečiai ir vokiečiai paėmė apeliinkėse Strijo 3,600 rusų nelaisvėn. Mūšiuose ties Gorlicais ir Tarnovu vokiečiams pasiekė paimti nelaisvėn 103,500 rusų kareivių. Prie Vistulos upės 40,000 rusų pateko į austrijiečių rankas. Iš viso trumpu laiku vokiečiai sumė 143,500 rusų kareivių.

NUSKANDINTA ANGLŲ KREISERIS. ŽUVO 500 ŽMONIŲ.

Turkų torpedinis laivas nuskandino Dardanelių siaurumoje anglų kreiserį "Goliath". Iš 700 ingulos žmonių išsigelbėjo 200 žmonių, 500 jurininkų prigėrė.

KAIZERIS PEIKIA TURKIJĄ IR AUSTRIJĄ.

Kijevo laikraštis "Birževaja Gazeta", paduoda žinių, kad suminti Galicijoj vokiečių kareivių pasakojų būk kaizeris apsilankęs Najetze ir laikydamas ten kalbą kareiviams, pasakęs, kad Turkijos ir Austrijos kareivija visai netekusi. Vokietijai prisieina vienai grumtis su priešu.

KYNIJA SUTIKO SU JAPONIJOS REIKALAVIMAIS.

Japonija su Kynija susitaikė geruotu: šiūm tarpu Tolyumo se Rytuose karės nebus. Kynai sutiko išpildyti visus japonų reikalavimus, nes jiems kito išėjimo negalėjo ir būti. Karė kynnams reikė pražūti. Tiktai nežinia ar ilgai kynai kentės ant savo sprando sunkią japonų leteną. Pasitaikius gerai progai gal ir mėgins nusikratyti nuo japonų.

TURKAI PRALAIMĖJA KAU-KAZO MŪŠIUS.

Turkų kariuomenės divizija, vedama Kali Beja sumušta rusų kariuomenės Uramiah apeliinkėse, rusai gena turkus, bėgančius baisyj betvarkėj. Žuvo turkų kareivių apie 7000. Van ir Erzerumo apeliinkėse tebesitęsias armėnų krikščionių skerdynės. Iš 300 Rusvos kaimo gyventojų tik 3 spėjo išsprukti iš po Kurdų peilio.

VOKIETIJOS SOCIJALISTŲ NUODEMĖS.

Garsus prancūzų socializmo veikėjas ir rašytojas Povilas Louis patalpino laikraštyje "Revue bleu" straipsnį apie vokiečių socializmus ir jų santykius dabartinėje karoje. Louis tvirtina, kad vokiečiai socialistai savo pasielgimu pilnai ir galutinai save sukompromitavo vokiečių socialdemokratų nustojo savo idėjos. Internacionalas, juos pasmerkę ir nuo savęs atstumė.

Louis išskaitlįoja vokiečių socializmo nuodėmes, būtent, vokiečių socialistai vienbalsiai balsavo už karės budžetą, viešai pripažįsta geru darbu. Belgijos neutralės pozicijos sulaužymas, draugauja su kaiserio Vilhelmo ministrais Tautiškaime name Berline, remia vokiečių valdžią nešvarioje politikoje prieš Italiją ir Rumuniją; trys vokiečių socializmo atstovai: Wendel. Noske ir K. Liebknechtas stengiasi įgyti ant Belgijos sindikatų ir tautų ir siūlo jiems taiką, apie kurią italų publicistas Angelo Cabrini yra taip išsireiškęs: "tas darbas būtų nesvariausiu kontraktu."

Socialistai: Haase, Fisher, F. Scheideham, Heine, David, Geck, Heemisch, Bernstein, Suedekum ir penkis dešimtis kitų socializmo demokratų vadovų "be paliovos garsinasi net iki mūšio dūmo laipaisiais kaiserio tarnais. Tarpantais darbininkų federacijos sekretorius paskelbė, kad visi vokiečiai be skirtumo partijų nori karės. Už tas visas vokiečių socializmo simpatijas kaiseris Vilius žadą savo draugams leisti liuosiau pakalbėti socialistų spaudoje.

ŽYDAI IR SPAUDA.

Paskutiniame numeryje lenkų laikraščio "Mysl Nepodlegla" lenkų veikėjas. Andrius Niemcewskis atkreipia visų atidą į žydų užgrobimą visos pasaulinės spaudos. Niemcewskio patėmijai ypač svarbus šiuo laiku kada pasiekia mus žinios iš Petrogrado, kad Rusijos žydai užpildo trečdali visų šerų intermingiausio rusų dienraščio "Novoje Vremia", kurį dabar pavartosi savo reikaliu ginimui. Už šerų žydai užmokėjo milžinišką krūvą pinigų, už kuriuos to laikraščio leidėjas Mensikovas leisias jiems tame laikraštyje šeiminkauti.

Žydai, rašo Niemcewskis, senai pastebėjo, kad norint įgyti pasaulinę intermę, reikia paimti į savo rankas spaudą, labiausiai tinkamą kovos įrankį. Žydai iš dalies ir pasiekė savo tikslą, nes kapitalas pas juos netruko. Visos pasaulio didžiųjų bankos randasi žydų rankose. Laikė taikos kongresus, kiekvieną iš kariaujančių viešpatijų turi prie savęs žydus bankierius. Žydai užėmė bankas, užėmė sykū ir telegrafo agentūras. Neseniai miręs Anglijos žydas Herbertas de Reuter buvo telegrafo karaliumi, nes jisai suteikdavo telegramų 5.000 dienraščių. Woflo agentūra Vokietijoje žydų rankose. Taip pat žydai valdo Prancūzijos telegrafo Havas agentūrą ir Italijos Stefani. Be maž visi žymesnieji dienraščiai žydų užlaikomi. Berline, dienraščius "Berliner Tageblatt", "Berliner Morgenzeitung" ir "Berliner Volkszeitung", kurie turi daugias 400.000 prenumeratorių išleidinėja vienas žydas Rudolfas Mosse. Dar daugias apsaudoje intermės turi žydas Ullstein kuris išleidžia 6 dienraščių, turinčių virš milijono skaitytojų. Visa vokiečių spauda politikos, visuomenės, mokslo, literatūros ir dailės srityse su mažais išimimais randasi žydų rankose. Austrijos girdžiasi balsų, kad žydai net sumonopolizavo spaudą. Vienoje tik laikraščio "Neue Freie Presse" redaktorius geriausias vietos užima žydai. Niemcewskis užmiršo dar pažymėti Amerikos spaudą, kur didžiama laikraščių leidžiama žydų, kurie nemažą intermę turi į šios šalies politiką. Prancūzijos viešame gyvenime žydai užima vadovaujančią vietą. Tas pats dabar atsikartoja ir Rusijoje. Bet pavyzdžių toli ir nereikia ieškoti, galime jų surasti ir tarpe savųjų. Juk ir mūsų pirmieji lietuvių spauda labai jau prielankiai židri į jai-

skverbisus jos tarpan žydus. Ypatingai žydai sujudo dirbti, kareli ištikus. Jie dabar panaudoja savo visas priemones, kad tik daugiau įgytų intermės visų šalių viešame gyvenime. Amerikos ir Anglijos žydai per atsibuvusias didžiųjų žydų konferencijas išreiškė norą dalyvauti ir taikos kongrese.

PRANAŠAVIMAI APIE KARĖS PABAIGĄ.

Prancūzų spauda praneša, kad Cotterel miestelio arkvyje tarp senų dokumentų surasta rankraštis iš 1700 metų, kuriame suandoma daug nurodymų kvi įvykstantiems atsitikimams. Viename to rankraščio lape panašiai rašoma:

"Kada žmonės važinės gatvėmis vežimais be arklių. Kada galima bus susikalbėti iš vieno pasaulio galo su kitu, — 1914 metais — gegužio mėnesį prasidės šnekos apie karę, birželio mėnesį bus prisirengta prie karės, liepos mėnesį prasidės karškos veikas. Rugpjūtį daug pasilies ašarų". Tas pranašavimas kaip matoma pilnai išsipildė. Vežimai be arklių, tai dabartiniai automobiliai, išradus telefoną žmonės gali susikalbėti dideliame vienu nuo kitų atstume; gegužį susitiko Vilius II su Austrijos karaliumi, birželį įvyko užmaušimas Austrijos sosto ipėdino Serajeve, liepos mėn. paskelbta mobilizacija Vokietijoje.

Kada pasibaigs karė? Ant to klausimo atsako prancūzų pagarsėjusi pranašė p-ni de Thebes, kurios spėjimai irgi iš dalies išsipildė. Nesenai p-ni de Thebes kalbėjosi su vieno prancūzų žymaus dienraščio redaktorium, kuriam pasakė, kad karė turės užsibaigti liepos mėnesį šiuo metu. Žinoma tai tik spėjimai, kurių išsipildymas retai tepasitaiko.

AMERIKOJE

BERNSTORFF'AS APGAILSTAUJA LUSITANIJOS NELAİMĘ.

Vokiečių pasiuntinys grovas Bernstorff'as išreiškė savo apgailėstąvumą Jungtinių Valstijų valdžiai delei prigręsių laikė "Lusitanijos" skendimo Amerikos piličiū.

VOKIEČIAI STENGIASI INTTRAUKTI AMERIKĄ KARĖN.

Visų kariaujančių Europos viešpatijų atstovai Amerikoje nurodo, kad Vokietija savo pasiekimais ant Jungtinių Valstijų garbės, norinti jas intraukti karėn. Karei įvykus, talkininkai nebegalėtų persitraukti iš Amerikos kariškų ginklų, nes tada jie praverstų patiemis amerikiečiams. Beto, Anglijos pasiuntinys tvirtina, kad susikivirčius Dėdei Samui su Vokietija, nebūtų kam prižiūrėti anglų nelaisvių ir belgų būtų pavesti vokiečių pilnai malonei. Žinoma, tas viskas būtų labai vokiečiams paranku.

ZIAURUMO AUKOMS PAGALBA.

New Yorke susidarė iš žymių veikėjų komitetas, kuris rūpinasi suteikti "Lusitanijos" išgelbėtiems pasažiriams pagalbą. Taip pat bus kreipiamas atidosis ir ant žuvusiųjų šeimynų padėjimo.

Washington organizacija "The Needle Guild of America" paskyrė 1000 dolerių "Lusitanijos" nukentėjusiems pagalbai.

MOTERŲ MILICIJA.

New Yorke gyvenoja moterų Tautiškos Gvardijos skyrius, kurio narės lavinasi kariškuose mankštynimuos. 150 tos gvardijos narės seniai paskelbė, kad jos po metinio lavinimosi jau ir dabar karėli ištikus galėtų įtėti į Amerikos kareivių eiles ir ginti šią šalį nuo priešo.

ATSIKASO IŠGULDINĖTI VOKIEČIŲ KALBĄ.

Rochesterio universiteto profesorius John F. Coar atsakė išguldinti vokiečių kalbą tame universitete, paaiškindamas, kad po tokio vokiečių niekšiško pasielgimo su laivu "Lusitania" jis nebegali tos kalbos vartoti.

ROOSEVELT'AS PRIEŠ WILSONĄ.

Anglų laikraštyje "Metropolitan Magazine" tilpo buvusio Jungtinių Valstijų prezidento Roosevelto straipsnis po antgalvius "Žmogūdytė jūrose", kuriame jis pilnai pasmerkia vokiečių pasielgimą su pasažiriniu laivu "Lusitania". Be to Roosevelt'as savo straipsnyje nurodo, kad Wilsono politika išstato amerikiečius ant juoko ir paniekimo. "Jeigu mes amerikiečiai, rašo Roosevelt'as, tuojau nepradėsime tinkamai veikti, mūsų pareigos kaip tautos nebūs išpildytos, ir Amerikiečių garbė nūstuos savo aureolės."

NORI DEPORTUOTI DERNBURGĄ.

Atėjo žinių, kad prezidentas Wilsonas, sekretorius Bryanas ir kiti Jungtinių Valstijų augstieji valdininkai persitikrinę jog vokiečių reikalų užtarytojo žiane krašte d-ro B. Dernburgo veikimas yra labai pavojingas Amerikai, ir net galis sukelti daug nesmagumų. Tad tariamasi, kad šis aukštą vokiečių diplomata išginti iš Amerikos, kaip negaistina upatą. Žinoma tuojau atsirado ir vokiečių pritarėjų, kurie nurodo, kad Wilsonas negali deportuoti kitų kraštų piličių, pakol jie nėra papildę didelio prasikaltimo. Bet šios šalies įstatatai iš 1798 metų pilnai sutinka su valdžios nurodymais.

TEBEIŠKO "LUSITANIJOS"

Laikraščiuose paskelbta, kad dauguma žuvusiųjų "Lusitanijos" nelaimėje amerikiečių lavonų jau surasta. Visgi dar nemažas skaičius nesurandamas. Už suradimą Amerikos milijonieriaus A. Vanderbilt'o lavono žymona paskirė 5.000 dolerių. Queenstown'e, kur atvežami prigręsių kūnai pasitaiko graudžių scenų. Ypač kada pasitaiko surasti vaikų lavonai. Susirinkusios minios žmonių tiesiog keikė-kenkia vokiečius už jų žvėriškumą.

AMERIKOS ČEKAI LABAI PASIPIKTINO VOKIEČIŲ ZIAURUMU.

Valdyba Amerikos čekų susivienijimo, kuriame prisikaitoma 80.000 čekų išnešė atsibuvusioje Chicagoj konferencijoj pasmerkiančią vokiečius rezoliuciją už nusikandimą laivo "Lusitanijos". Rezolucijos pasiūsta telegrafu Wilsonui, pažymint, kad Amerikos čekai reikalauja prisiejęs gins savo naują tėvynę. Išreikšta ir apgailėstąvimas delei žuvimo 107 Amerikos piličių. Čekai nusikandimą "Lusitanijos" vadina niekuo nepateisintu vokiečių barbariškumu, iš kalno apgalvota žmogūdytė. Po rezolucijos pasirašo susivienijimo pirmininkas d-ras L. Fisher ir sekretorius J. Zmarhal.

AMERIKOS SPAUDOS BALSAS.

New Yorke "Evening Sun" pažymi kad paskutinis vokiečių žiuramas su "Lusitanija" ne tuomi yra bjaurus, kad ten nusikandė amerikiečiai, bet vokiečiai paniekimo viso pasaulio žmonių jausmus. "New York World" stebisi iš vokiečių atkaklumo. Juk nuo šio atsitikimo vokiečių draugų skaičius visai sumažės. Karė nebesi amžius. Ateis taikos laikas ir ką tada pasakys vokiečiams vias pasaulio žmonės. Kiek reikės metų, kad žmonės iširdys išdity neapykantos jausmus prieš vokiečių nedorus darbus. "New York American" tiesiog vadina vokiečius, žiur darbus su "Lusitanija" anksto sugalvota žmogūdytė. "Globe" rašo kad faktai patys kalba už save. Ne kitų kokių laikų keliauninkai tapo išdity, bet Amerikiečiai. Šiandieną Jung-

tinių Valstijų valdžia turi išreikšti tą klausimą. Toki dalykai ateičiai neturėtų atsikartoti. "Evening Mail" "Lusitanijos" nusikandimą priskaito prie paniekimo visų tarptautiškų tiesių. "Evening Telegram" sako, kad tai nėra karė, nei garbinga kova, tai tiktaid denegerato veikimas, kuris nustojes vilties su peiliu rankoje iš už kertės užpuola ant savo aukų. "Evening Post" pataria vokiečiams plačiau praverinti akis ir nors sykį pastebėti, kad vias civilizuos pasaulis smerkia. Hunas, turkas užsigėdintų tokio darbo. Išskirus tik vokiečių leidžiamus laikraščius, visa Amerikos spauda be tautų skirtumo pasmerkė vokiečių paskutinį žiaurų pasielgimą su laivu "Lusitania". Išmirti gal padaro kai kurie mūsų lietuviški socialistų leidžiami laikraščiai, kurie nebe nuo šiandien gulda galvą už vokiečių kultūringumą.

SOCIJALISTAS NUTEISTAS MIRTIN.

Aštuoni metai atgal į Baltimore miesto kandidatas ant majo iš socialistų partijos buvo paskirtas socialistas B. E. Davis. Dabar-gi tas žmogus nuteistas mirtin pakorimu už užmušimą savo pačios.

PASAULINĖ KARĖ.

Garsus Amerikos profesorius Kuno Meyer skelbia, kad neužilgo turės įvykti viso pasaulio karė į kurią bus intrauktos ir Jungtinės Valstijos, kad apginti savo tiesas jūrose. Karė trauksis amžius. Kynija karius su Japonija. Karės veikimas apims Indijos ir Ramiojo okeanų vandens. Australija irgi turės dalyvauti karėje.

Žinios iš Lietuvos

VADOVAS ĖIS VILNIUJE.

"Vadovo" redaktorius kun. d-ras Kuraitis rūpinasi pradėti leisti savo laikraštį Vilniuje. "Vadovas" neužilgo žada iš ten išeiti.

KARĖS LAIMIKIAI.

Šiomis dienomis pro Vilnį pravežė du vokiečių apšarvuotus automobilius, tris masinines šaudyklas, vieną kanoję ir apie 100 vokiečių nelaisvių.

NARSIOS MOTERYS.

Pravežė pro Vilnį 29 vokiečių nelaisvių ir 2 moteri: motiną ir dukterį. Abi labai sužeistos. Jas suėmė Klaipėdoj. Jos šaukiamos ir rusų kareivius iš kulka svaizdžių.

LIETUVIAI REMIA RAUDONAJĄ KRYŽIŲ.

Viešnių miestelio lietuvių inteligentų ratelis intaisė šiančiuose Raudonojo Kryžiaus ligonbūtyj lovą, kuriai mupirti sumėtė 15 rb. ir apsiėmė kas mėnuo mokėti jos užlaikymui po 25 rb. Buvo manyta ant vietos intaisyti savo ligonbūtį suzeistiesiems kareiviams, bet sąlygos pasirodė per sunkios.

ŽEMAIČIŲ MIESTELIAI SU-NAIKINTI.

Vokiečiai Lietuvoje pastaruoju laiku subruzo smarkiausai veikti. Labiausiai jie inirto po kremo amerikiečiai, bet vokiečiai raitieji žvalgai užpuolė dinėjas ant Kamo gubernijos parubėse. Visi beveik Paprūsijos miesteliai — Žemaitijos vokiečių užimti ir sudeginti, būtent Palanga, Kretinga, Gargždai, Šveškina, Namiestis, Tauragė, Vainuta, Sartininkai. Kunigai išgabenti į Prūsias ir pristatyti prie ligonių daboje ir sanitarų pareigų pildymo. Vokiečių žvalgai įdėdina po žemaitių kaimus Paprūsijoje iki Jūdrėnų, Kvedarnos, Temeu, Karėnos ir stumina į maitę: ima bulvės iš rusų, vaikus gyvulius. Vyriškus nuo 18 iki 50 metų surašinėja ir vedas į Prūsias. Daug žmonių bėga į tolimuosius miestelius, kaip va:

Skuoda, kur jau daug pabėgėlių prisirinko. Jais tuo tarpu rūpinasi valdžia, duodama po du svaru duonos ir karštos sriubos, bet žmonių skurdas labai didelis. Tauragė visai sudėginta, be pastogės lika 5000 žmonių.

IS ŠAKIŲ IŠVEŽE 300 VYRŲ.

Suvalkijoje vokiečiai šeimyninkauja šakiuose, kur jie surinko 300 vyrų ir išgabeno į Prūsias. Iš kaimų ima grūdus ir mėsą, varinius, žalvarinius daiktus, taipogi gyvulius arklius, karves, paukščius. Kai kurie gyventojai slapstydavosi po girias, bet vokiečiai greit juos ir ten surado. Nežinia tik ar vokiečiai ilgai manos paskirti Lietuvos Paprūsėje ar tiktaid maisto ieškodami čia atsibaldė.

DARBO BIURO PIRMOJI VAGA.

Atidarytasai Darbo Biūras prie Lietuvių Draugijos nukentėjusiems nuo karės šelpiti, pradėjo veikti nuo vasario 25 d. Per 21 dieną gyvavimo, t. y. ligi kovo 17 dienai ieškančių darbo pabėgėlių užsirašė labai daug. Darbo Biūras suteikė vietas 5 mokytojams, 3 raštininkams, 1 komersantui, 2 ūkio užveidom, 17 siuvėjų, 15 dailidžių, 13 moterų siuvėjų, 2 sanitarams, 1 sargui, 7 virėjomis, 5 tarnaitėmis.

Katalikiškos Žinios

LAIKE 3 DIENŲ MIRĖ 3 KATALIKŲ VYSKUPAI.

Katalikų Bažnyčia Jungtinėse Valstijose neteko 3 savo tarnų, kurie visą gyvenimą dirbo jos garbei ir labui.

Šiomis dienomis pasimirė vyskupas C. H. Coltonas, Buffalo, N. Y.; Salt Lake, Utah vyskupas Lawrence Scanlan ir Convington vyskupas C. P. Maes. Visi trys mirusieji vyskupai buvo visų gerbiami už jų dorą ir praktinį gyvenimą.

MELAGINGOS ŽINIOS.

Buvo pasklydę gandai, kad pas šv. Tėvą Benediktą XV apsilankė vokiečių pasiuntinys Italijoj kunigaikštis Bulowas ir Austrijos pasiuntinys d-ras Macchio ir turėję su šventuoju Tėvu ilgą pasnėkėsi. Dabar oficialiai tos žinios paskelbtos melagingomis, nes popiežius nepriima Vatikane kokių nors diplomatų politikos reikalais.

POPIEŽIUS ŠELPIA NUKENTĖJUSIUS NUO KARĖS.

Popiežius Benediktas XV pasiuntė Paryžiaus arkivyskopus kardinalui Gasparri laiška, kuriame išreiškia prancūzams užuojautą dėl jų dabartinio padėjimo. Sykiu su laišku šv. Tėvas pasiuntė čekį ant 8.000 dolerių nukentėjusiems del karės prancūzams sušelpiti.

NUSKENDO KATALIKŲ KUNIGAS.

Laikė "Lusitanijos" nelaimės žuvo garsus Amerikos katalikų veikėjas kunigas Maturnas, kuris buvo kapelionu Oxfordo universiteto katalikiškos studentų dalies.

SEINŲ SEMINARIJOJ MOKSLAS UŽSIBAIGĖ.

Dvasinė Seinų Seminarijoje mokslo užsibaigė dar prieš Vėlykas. Klierikai išvažinėja į kitas vyskupijas, ypač nemažai apsigyveno pas Vilniaus vyskupijos kunigus. Į Seminarijos sėdą patalė bent kelios dešimtys bombų. Viena bomba patalė seminarijos mūrų stogą ir sugadino toj vietoj dangį.

KARIJOMENĖS KAPELIONO LAISKAS.

Galui pranešti, kad skaitan suveimingu, jog praėjusis ir karės kapelionas Jau dabar per pėrą dieną mano buvimo vietoj teko išklausyti daugiau 20 lietuvių kareivių išpažinties. Pirmą dieną buvo tik vienas. Paskai kaip sužinojo atėjo daugiau. Bet

dideliai daug lietuvių kareivių turėjo atlikti išpažintį pas kunigą, su kuriuo kiti, o ypač ratiškai ne tarnavę kariuomenėje, jokių būdu žodžiais negalėjo susikalbėti. Tai tik čia, o kas darosi ten, kur lietuvių yra daug daugiau? Atliko pas mane išpažintį ir vienas latvis su kurio aš irgi negalėjau susikalbėti (kiti mokėjo rusiškai); šitas gi nelaimingas graudžiai verkė ir "žvaigždė", Vienybė Lietuvių" ir "Tarka" ant visų metų. Daugiausiai gavo atviručių p-lė N. Gurklūtė, bet kuri laikraštį pasiskirė neteko sužinoti. Hartfordo jaunimas gana smarkiai darbuojasi kiekvieną šventadienio vakarą, lavinasi kalbėti, skaito, deklamuoja, ir t. t. Gana indomus vakarėlis buvo Gegužio 2 d. š. m., tik gaila, kad mažai buvo susirinkusių. Programa buvo toki: 1) skaitymas "Lietuvos istorijos" skaitė A. Kneiz. Paskui sekė deklamacija p-lės B. Markevičienės. Antrą pranešimą, kalbėjo p-lė A. Volavičiūtė apie moterų gyvenimą šios laisvės šalyje, jų apsilėdimą, ir nerangumą. Kalbėjo, išrodinėdama, kaip yra reikalinga kiekvienai lietuvaitei lankyti mokslo, mokintis, kaip pagamint valgi, kaip užlaikyti švariai namus ir tt. Jos kalba buvo gana aiški. Labai yra linksma, kad ir šis merginų pradeda atsirasti gabesnių, kurios stengiasi nuvesti gyvenimą, išrodinėdamos blogas puses, ypač tų, kurios vyru ir darbą išėjęs, tai "pantų" po priekabių pasikišus ir neša "ožio pieną". Po jos kalbos buvo pasikalbėjimai. Kairiuose nurodė, kad negalima, kaip užlaikyti švariai, po gana ilgų pasikalbėjimų užsibaigė, kad viskas galima, bet tik reikia noro, pasišventimo darbuotis kiek galima.

Geistina kad ir tokius vakarėlius ateitų kuodaugiau, ir paduotų savo mintis, kaip galima pagerinti buvį, ir kokiuo būdu prie to prieiti.

Tokie vakarėliai yra rengiami kiekvieną šventadienį, Bažnytinėje salėje, No. 41 Capital ave. Genių Dėdė.

Iš Lietuvių Gyvenimo Amerikoje

NORWOOD, MASS.

8 d. gegužio atsiuvo šv. Jurgio parapijos naujai vakaras. Aktoriai pribuvo iš Cambridge, Mass. Buvo vaidintu du veikalai: "Sv. Agnietė" ir "Žydas statinė". Aktoriai atliko roles gerai, tik monologas išėjo silpnai, turbūt nebuvo gerai išmokęs. Žmonij prisirinko į du šimtus. Po vaidinimui buvo šokiai. Norwoodiečiai labai dėkingi aktoriams, kurie pasidarbavo parapijos reikalams be jokio atlyginimo.

3 d. gegužio atsiuvo vestuvės K. Mačio su Ona Meškumite. Vestuvės buvo labai pavyzdingos, be trūkumo, daugumos. Palydėtinai, kad jaunavedžiai daug yra pasidarbavę ant katalikiškos ir tautiškos dirvos, bet nors ir apsiėdė, manoma, jog ir toliau darbuosis kiek galėdami. Dieve duok geros kloties jų gyvenime.

Darbai eina gerai, bet žmonių yra be darbo, nes privažiuoja į kitų miestų.

Pipras.

SHAMOKIN, PA.

Gegužio 2 d. surengta pirmutinis Shamokine lietuvių vakaras. Suvaizdinta komedijos: "Degtinė" ir "Eksproprijatorius", pasakyta du monologai: "Negyvas kūnas" ir "Ant vieno pėčių", sudainuota keletas dainelių. Beveik visi vaidintojai pirmąsyk pasirodė ant scenos, tai-gi negalima buvo laukti iš jų pilnai gero atlikimo. Kai kurie tečiau parodė nemaža gabumų ir daug žada ateityje. Pavyzdžiai: Kazabuekis, Juozėnė, Turėnis, vaitas. Negalima taip pat nulyti pilnai vykusio vargonininko solo dainavimą: "Lopšinė dainos" ir "Kur bakažė samanyti". Kiek galėjau pasakyti publika buvo patenkinta, tik jos buvo neperdaug; kokio pasantro šimto, daug svečių iš Mt. Carmelo.

Pilkoji minia tuo tarpu beveik mirksėjo namie, klausytis katarinkų širpmo, žiūrėti akis gadinančių paveikslų už 5 c. ir barškinti dimerkėmis vėlnui ant garbės.

Vienas rengėjų.

HARTFORD, CONN.

Balandžio 29 d. š. m. šv. Kazimiero J. A. Drja ir L. Vyčių 6-ta kuopa parengė vakarėlį. Programą susidėjo iš 17 punktų. Pirmiausia vietinis klebonas kunikas J. Ambotas išreikšė džiaugsmą, ir pagyrė jaunimą už darbavimą, ragino ir toliau darbuotis, o tas darbas atneš gerus vaisius. Po tuo pirmininkas A. F. Kneiz, išskino to vakaro tikslą ir drauge išaiškino komediją "Nepasisekė Marytė", kuri buvo vaidinama tame vakarėlyje, pabaigę kalbą perstatė programą vedimui p. T. Špelij. Pirmininkas sudainuota Vyčių himną, po tuo sekė monologas: "Apsivesti ir galas" išpildė p-lė A. Čibaitė, labai puikiai atliko. Veikalas "Nepasisekė Marytė" liks išpildytas vidutiniškai: vieni silpniaus, kiti geriaus, iš visų geriausiai atliko "Barbėlės" rolę p-lė A. Čibaitė. Visas vakaras šėjo vidutiniškai. Pabaigus pro-

gramą, prasidėjo tautiška-lietuviški šokiai ir žaislai, taip pat ir skrajojanti krasa. Šokiai buvo šie: "Norij miego", "Klumpakojis", "Suktinis", "Viltzas", žaislai šie: "Jievužė", "Agunėlė", "Jurgelis". Taip pat buvo skiriamos dovanos, kuri arba kuri gavo daugiausia atvyručių galėjo pasirinkti vieną iš šių laikrašių "Draugą", "Žvaigždę", Vienybė Lietuvių" ir "Tarka" ant visų metų. Daugiausiai gavo atviručių p-lė N. Gurklūtė, bet kuri laikraštį pasiskirė neteko sužinoti. Hartfordo jaunimas gana smarkiai darbuojasi kiekvieną šventadienio vakarą, lavinasi kalbėti, skaito, deklamuoja, ir t. t. Gana indomus vakarėlis buvo Gegužio 2 d. š. m., tik gaila, kad mažai buvo susirinkusių. Programa buvo toki: 1) skaitymas "Lietuvos istorijos" skaitė A. Kneiz. Paskui sekė deklamacija p-lės B. Markevičienės. Antrą pranešimą, kalbėjo p-lė A. Volavičiūtė apie moterų gyvenimą šios laisvės šalyje, jų apsilėdimą, ir nerangumą. Kalbėjo, išrodinėdama, kaip yra reikalinga kiekvienai lietuvaitei lankyti mokslo, mokintis, kaip pagamint valgi, kaip užlaikyti švariai namus ir tt. Jos kalba buvo gana aiški. Labai yra linksma, kad ir šis merginų pradeda atsirasti gabesnių, kurios stengiasi nuvesti gyvenimą, išrodinėdamos blogas puses, ypač tų, kurios vyru ir darbą išėjęs, tai "pantų" po priekabių pasikišus ir neša "ožio pieną". Po jos kalbos buvo pasikalbėjimai. Kairiuose nurodė, kad negalima, kaip užlaikyti švariai, po gana ilgų pasikalbėjimų užsibaigė, kad viskas galima, bet tik reikia noro, pasišventimo darbuotis kiek galima.

Geistina kad ir tokius vakarėlius ateitų kuodaugiau, ir paduotų savo mintis, kaip galima pagerinti buvį, ir kokiuo būdu prie to prieiti.

Tokie vakarėliai yra rengiami kiekvieną šventadienį, Bažnytinėje salėje, No. 41 Capital ave. Genių Dėdė.

Iš Lietuvių Gyvenimo Amerikoje

NORWOOD, MASS.

8 d. gegužio atsiuvo šv. Jurgio parapijos naujai vakaras. Aktoriai pribuvo iš Cambridge, Mass. Buvo vaidintu du veikalai: "Sv. Agnietė" ir "Žydas statinė". Aktoriai atliko roles gerai, tik monologas išėjo silpnai, turbūt nebuvo gerai išmokęs. Žmonij prisirinko į du šimtus. Po vaidinimui buvo šokiai. Norwoodiečiai labai dėkingi aktoriams, kurie pasidarbavo parapijos reikalams be jokio atlyginimo.

3 d. gegužio atsiuvo vestuvės K. Mačio su Ona Meškumite. Vestuvės buvo labai pavyzdingos, be trūkumo, daugumos. Palydėtinai, kad jaunavedžiai daug yra pasidarbavę ant katalikiškos ir tautiškos dirvos, bet nors ir apsiėdė, manoma, jog ir toliau darbuosis kiek galėdami. Dieve duok geros kloties jų gyvenime.

Darbai eina gerai, bet žmonių yra be darbo, nes privažiuoja į kitų miestų.

Pipras.

SHAMOKIN, PA.

Gegužio 2 d. surengta pirmutinis Shamokine lietuvių vakaras. Suvaizdinta komedijos: "Degtinė" ir "Eksproprijatorius", pasakyta du monologai: "Negyvas kūnas" ir "Ant vieno pėčių", sudainuota keletas dainelių. Beveik visi vaidintojai pirmąsyk pasirodė ant scenos, tai-gi negalima buvo laukti iš jų pilnai gero atlikimo. Kai kurie tečiau parodė nemaža gabumų ir daug žada ateityje. Pavyzdžiai: Kazabuekis, Juozėnė, Turėnis, vaitas. Negalima taip pat nulyti pilnai vykusio vargonininko solo dainavimą: "Lopšinė dainos" ir "Kur bakažė samanyti". Kiek galėjau pasakyti publika buvo patenkinta, tik jos buvo neperdaug; kokio pasantro šimto, daug svečių iš Mt. Carmelo.

Pilkoji minia tuo tarpu beveik mirksėjo namie, klausytis katarinkų širpmo, žiūrėti akis gadinančių paveikslų už 5 c. ir barškinti dimerkėmis vėlnui ant garbės.

Vienas rengėjų.

HARTFORD, CONN.

Balandžio 29 d. š. m. šv. Kazimiero J. A. Drja ir L. Vyčių 6-ta kuopa parengė vakarėlį. Programą susidėjo iš 17 punktų. Pirmiausia vietinis klebonas kunikas J. Ambotas išreikšė džiaugsmą, ir pagyrė jaunimą už darbavimą, ragino ir toliau darbuotis, o tas darbas atneš gerus vaisius. Po tuo pirmininkas A. F. Kneiz, išskino to vakaro tikslą ir drauge išaiškino komediją "Nepasisekė Marytė", kuri buvo vaidinama tame vakarėlyje, pabaigę kalbą perstatė programą vedimui p. T. Špelij. Pirmininkas sudainuota Vyčių himną, po tuo sekė monologas: "Apsivesti ir galas" išpildė p-lė A. Čibaitė, labai puikiai atliko. Veikalas "Nepasisekė Marytė" liks išpildytas vidutiniškai: vieni silpniaus, kiti geriaus, iš visų geriausiai atliko "Barbėlės" rolę p-lė A. Čibaitė. Visas vakaras šėjo vidutiniškai. Pabaigus pro-

NEWARK, N. J.

Newarkiečiai vis kruata. Vietos scenos Mylėtojų dr. je balandžio 24 d. vaidino 3-ju veiksmų dramą „Katriutės Gintarai“. Vei kalėlis atvaidinti pasisekė puėtinais gerai. Pelnu padaryti negalėjo, nes žmonių neperdaug teatsilankė. Priežastis neatsilankymo, tai nesigarsinimas. Daugelis apie vakarą nežinojo. Ant- ra priežastis tai T. F. ant ryto- jaus plačiai išgarsintas T. F.-dvi vakaras „Proctors Theatre“. T. F. komitetui „Proctors The- atre“ bal. 25 d. išėjo gerai. Pel- no girdėti liko virš \$100.00.

Minėtame teatre žmonių atsi- lankė gana daug, nemažai buvo matyti ir lietuvių. Ineinant kiek- vienam buvo duodama tam tikri lapeliai atspaudinti anglų kal- boje, su trumpu aprašimu Lie- tuvos istorijos. Taip-pat tų lape- lių plačiai pasklido po visą Newarką. Vieni pargrižė iš te- atro rodė kitiems, o lietuviai ga- vę išvežiojo po fabrikus, kurio- se dirba, rodydami savo bosams, kad jie nėra „polack“, bet lie- tuviai.

Šv. Jurgio draugija šiuom sy- kiu pažengė gerą žingsnį pir- myn, kuri su „Žiburėlio“ dr- ja, kuri užlaiko nemažą kny- gyną, kad šv. Jurgio dr- jos vi- si nariai galėtų veltui naudotis visomis „Žiburėlio“ knygyno knygomis ir laikraščiais. Už var- tojimą knygų, ir laikraščių šv. Jurgio dr- ja pažadėjo primokėti \$25.00 per metus.

Šis gražus pavyzdys sektinas visoms Newark'o draugijoms ir kuopoms.

Balandžio 27 d. čia lankėsi su prakalbos pasivadinęs save kun. Delionis. Del lietingo lai- ko žmonių susirinko labai ma- žai. Kun. Delionis buvo svetai- nę paėmęs ant dviejų vakarų, bet svetainės savininkui uždrau- dus aukas rinkti, kun. D. pasakė, kad del tos priežasties antru va- karu prakalbų nebelaikys. (Apie Delionio prakalbas jau buvo „Drauge“ rašyta, tai-gi čia apleidžiame Red.)

Volungėlis

KINGSTON, PA.

Ponkratas B. Paukštis sūnus Silvestro ir Magdalenos Žvirb- lūtės bus šventinami ir kunigus 22 d. geg. šių metų savo parapi- jos bažnyčioje Šventiausios P. Marijos Kingston, Pa. Pirmas mišias šventas laikys 23 d. geg. t. y. Sekminių dieną 10½ v. Ponk- ratas B. Paukštis gimė Amerikoje. Ejo gimnazijos mokslus ir filo- zofijos St. Vincent Beatty, Pa. Teologiją baigė „Mount St. Ma- ry's College Emmilsburg, Md. Vaikinas nuo mažens buvo palin- kęs į dvasišką luomą, — tar- na- vo prie mišių savo klebonui per keletą metų. Vieną gražią dieną jaunikačiui geidžiant to luomo, klebonas pabandė inkalbėti tė- vams jį leisti mokintis kuni- guosna, ką jie paklausė ir ne apsisilė.

Džiaugsmas didis tėvų šian- diena, kad atsiekė savo troškimą ir pamatys sūnelį per Sekminės jau prie altoriaus ne tarnau- jantį, bet, aukojantį auką Die- vui.

Draugas.

MERIDEN, CONN.

Balandžio 6 d. mirė a. a. Uršu- lė Raišalienė 27 m. amžiaus. Pa-ėjo iš Subačiaus parapijos, Kau- no gub. Amerikoje pragyveno 11 metų. Paliko vyrą ir 8 metų sū- nų dideliame nuliūdime. Buvo gera katalikė, prigulėjo prie S. L. R. K. A. 84 kuopos.

B. Raišailis.

GILBERTON, PA.

Gegužio 7 d. mirė a. a. Andrie- jus Pečiulaitis. Paėjo iš Garie- vos par. Suvalkų gub. Palaudo- tas vietinios lietuvių kapinios- se. Laidotuvėse dalyvavo kun. A. Dargis ir Pr. Augustaitis. Pa- liko tėvynės brolių, seserį ir tė- vų, o Amerikoje brolių. Prigulėjo prie šv. Liudviko draugystės.

Mirė netikėtai. Dirbo vietinėse malnose, statant medžius ir belai- kant vieną ant pečių krito ang- lių šmotas ir prispaudė galvą, o paskui nukrito 25 tonų anglių ir užspaudė, nuo ko daugiau neat- sigavo.

M. Pečiulaitis.

LIETUVIAI
KITUR.LIETUVIŲ-LENKŲ SANTI-
KIAI ŠKOTIJOJ.

Manchester. — Gerbiamas mū- sų klebonas kun. Foltin pažadė- jo šmet mums lietuviams su- rengt iškilmingą procesiją šv. Trejybės nedėdienį 30 d. gegu- žio. Ta procesija kasmet būdavo pėtyčioj po Sekminių, bet šmet delei kai-kurių priešiųjų bus perkelta į nedėdienį. Kitais me- tais ta procesija buvo daroma ir ir vadinama lenkų vardu šmet ta klaida bus pataisyta: procesi- ja bus lietuvių. Labai nemalonu rašyti, bet reikia, lenkams nie- kados neužtekdamo, to, ką turė- jo, vis norėjo daugiau su nuo- skauda lietuvių. To negalėjo pavylyt jiems mūsų klebonas. Už- tad lenkai jį apšaukė „Lenkijos neprieteliu“. Rašinėjo net į sa- vo laikraščius Amerikoje apie kun. Foltino neprietelystę. Rase- net vyskupui, kad neturi del lenkų simpatijos, užmiršdami, kad kun. Foltin savo vargu, žy- giavimu ir užtikrinimu išgelbėjo 54 žmonės nuo arešto, tarp ku- rių bene daugiausiai, jei nešim- tinai, buvo lenkai. Lenkų Man- chesteryje yra daugybė, bet ma- žai kas jų bažnyčion eina. Jiems mažai terti bažnyčia, bile liuo- sa būtų jų tėvynė. Prašo kad anglai iškovotų jiems liusybe ir sudėtų pinigų nukentėjusiems Lenkijoj del karės. Ligšiol nieks nežino, kiek lenkai savo nuken- tėjusiems sudėjo. Pyksta, kad lietuviams pasisekė naudoti aukas be prakalbų ir lermų.

„Iš Dr.“

PETROGRADAS.

Lietuvių studentų būrelis ruo- šia 1916 metams „Petrogrado Kalendorių“.

S. L. R. K. A. REIKALAI.
30-TAS S. L. R. K. A.
SEIMAS?

Sulyg 29-to seimo nutarimo S. L. R. K. A. 30-tas seimas atsisub 1-2 ir 3 d. birželio mėn. 1915 m. Scranton, Pa. Sulyg konstitucijos XIII straipsnio kiekviena kuopa, turinti ne mažiau 20-ties pilnų narių turi tiesią siųsti seiman vieną delegatą; didesnes gi kuopos vieną nuo kiekvienos 30-ties narių. 29-to seimo nu- tarimu delegatais gal būt vi- sy skyrių nariai (išsmus vaikų sk.), išbuvusieji ne mažiau 6 mėnesių prie Su-mo, naujos- gi kuopos turi tiesią siųsti de- legatą nors ir nebūt 6 mėn. nuo sudarimo kuopos. Ren- giantis seiman malonėsite, gerbiamos kuopos, apsvartyti šiuos įnešimus 30-am sei- mui:

- 1) Savo organo įsteigimas.
- 2) Užlaikymo organo bei Centro raštinės kartu su Tau- tose Centais ir Naš. Fondu mokėt po 10 centų kas mėnuo į Centro kasą, šeimynų gi na- riams, kam organas nereika- lingas po 5 centus kas mėnuo.
- 3) Sulyg kai-kurių valstijų reikalavimo sulygint narių mokesnis sulyg amžiaus, kad visi dabar esantieji I-mo sky- riaus nariai, persikeltų į aug- štesnius laipsnius pomirtinių skyrius kuop sau padarytų ge- ro ir visos kiltis kaslink su- lyginimo mokesnies išnyktų.
- 4) Užlaikyt apmokamą Su- sivenijimo organizatorių ar- ba keliančių agentų.
- 5) Kad kiekvienas Su-mo narys ar naujai prisirašęs įmokėtų nors po 1 centą ant metų į Su-mo stipendijos fon- dą.

Gerbiamos kuopos, apsvar- stę savo susirinkimuose virš

paskelbtus klausimus malonės išreikšti per organą savo min- tia. Su augšta pagarba K. J. Krušinskas,

PRIE „TĖVYNĖS“ REDAK-
CIJOS ATSAKYMŲ TAUTOS
TARYBOS NARIUI.

„Tėv.“ Redakcija dėkodama man, būk tai už lekių apie organizacijų legaliskumą ir ne- legaliskumą, kelių mastų straip- snyje tilpusiam „Katalike“ stengiasi priparodyti dalykus savotiškej „aiškių“ šviesoj. Na ir įtarė mane būk tai aš daras- jiems neteisingsus priekaištus, prasimanyms ir stengiasi pri- parodyti iš kaž-kur tai sugrai- bytais nėra argumentais, būk aš mažai žinau apie kalbamus da- lykus, o jau apie S. L. A. ir S. L. R. K. A. visai mažai arba ne- žinau ką kalbu.

Tiesa, pažirėjus paviršuti- niai ir tuos argumentus, ir tas- kaitlines, kurias „Tėv.“ taip „nuosekliai“ matematiškai iš- skaičiavus, o dar ir tuos „in- surance commissioners“ atsaky- mus net iš keturių valstijų: ro- dosi tikrai, kad jau tas T. T. Narys su savo darodymais ir vi- somis katalikiškomis organizaci- jomis — sudirbtas su pipirais. Rodosi tokie tvirti ir nesumuša- mi argumentai, kad teisingesn- jai negali būti. Anot „Tėvynės“, „pilnai užtenka tų mūsų paaiškinimų ir T. T. Nariui ir skaitytojams“.

Bet-gi žvilgtėrėjus į dalyką giliau, pagvildenus tuos argu- mentus nuodugnau, pasirodo, kad „Tėv.“ Redakcija netik ką nedarodo nieko, kas geltų ją pa- teisinti iš padarytų jos užmetimų, link katalikiškų organizacijų ypač S. L. R. K. A., bet dar daugiau save susikompromituo- ja.

„Tėv.“ padaro išvedimą iš mano nurodinėjimu apie organi- zacijų legaliskumą ir nelegalis- kumą, būk L. R. K. Federacija, Vyčiai ir Blaivininkų draugijos — neturi čarterių, tai-pat jų su- pratimu jos ir yra nelegališkos. Kaip ji tokį išvedimą padarė, aš nesuprantu, nes apie tai, ar jos turi čarterius ar ne — visai nekalbėjau; nurodžiau tik tiek, kad panašios organizacijos turi teisę vadintis legaliskomis, kad ir neturėdamos čarterio; nes kiekviena valstija turi link pana- šio neinkorporuotų organiza- cijų ypatingus statusus (statu- tes), jų regulavimui, leidžiant joms organizacijoms gyvuoti. Jeigu valstija leidžia to- kioms organizacijoms gyvuoti, tai suprantama, kad jos ir yra legališkos patol-pakol gali pri- sitaikinti prie minėtų regulų (statutų); jeigu manytų išieiti į tokį veikimą, kuris yra leistas tik inkorporuotoms draugijoms, tai yra turinčioms čarterius, tai- syk beabejones draugija turi iš- siimti čarterį, jeigu nori sutikti su valstijos teisėmis ir vadintis legališka. Tada man visai neap-ėjo ir dabar ne apėina ar mi- nėtoms organizacijoms turi čar- terius, ar ne, jeigu „Tėvynės“ redakcija nori tikrai sužinoti tai malonės kreiptis prie tų organi- zacijų valdybų. Aš vien tik nu- rodžiau kad minėtoms organizaci- jos, atsižvelgiant į jų tikslą ir veikimą, kaip tokios, sulig val- stijų teisų yra leistos egzis- tuoti, jei jos būtų ir neinkorpo- ruotos ir užtai jos yra pilnai le- gališkos.

Nors „Tėvynė“, kalba apie le- galiskumo teises Suv. Valstijų, na ir norėdama man tai prir- dyti, priveda pavyzdį: kaip Lie- tuvoje padarytas metrikas yra legališkas, o kaip ne. Tai tau kintai ir kriukis! Jau bent po- plyni, reikėjo surasti pavyzdį prisitaikant prie Suv. Valst. teisų o ne Lietuvos (Rusijos). Jog „Tėv.“ redakcijai gali būt gerai žinoma, kad kas Lie- tuvoje yra legališka, tas visai gali būt nelegali- ška Amerikoje; o kas yra lega- liška Amerikoje, gali būt visai nelegališka Lietuvoje (Rusijoj). Pav., vekselis, sulig Rusijos tei- sių, rašytas ant paprastos po- pieriaus — yra nelegališkas ir ne- turi jokios vertės; o Suv. Val- stijose toks pat dokumentas yra legališkas, nežirint ant kokios popieriaus jis bus parašytas, jei tik bus parašytas gerai. Arba, paimekim kokį dokumentą, da- rytą Rusijoj, jeigu ant jo bus pa- rašas padėtas — pašielu, nebus pripažintas legališku ir neturės jokios vertės valdžios akys; nes pašielio vartojimas pasira- šymui ant dokumentų, ten nėra pripažintas legališku. Suv. Val- stijose pasirašymas su pašielu yra priimtas už legaliską ir turi vertę teisme. Tas pats skirtumas yra ir su organizacijų legalisku- mu tarp Rusijos ir Amerikos. Tai-gi šitoks „Tėvynės“ privas- tas pavyzdys, visai nepritaikintas prie dalyko, ir ji kaip tik keistai legaliskumą suprantą.

Toliaus — „Tėv.“ redakcija sako: „Ponui T. T. Nariui, kal- bant apie S. L. A. ir SLRKA. rei- kėjo kiek daugiau apie tas orga- nizacijas patirti dar toliau sa- ko kad p. T. T. Narys nežino ką kalba, o jei žino tai labai silpnai“. Gerai! — daleiskim lai- būna taip, kaip „Tėvynė“ sako, bet lai būna leista man pagvil- denti jo paduotus argumentus, tasyk matysim ar tie argumentai teisingi ir ar nors kiek pateisi- na redakciją iš padaryto jos už- metimo prieš SLRKA. Tasyk pa- sirods ar žino ką kalba „Tėvynė“!

„T.“ apskelbus S. L. R. K. A. organizaciją visiškai nelegali- ja ir griežtai priešinga šios šalies įstatymams, sako kad: „vargiai čia gali kas nors įžiūrėti bū- šmeizta, kuri p. T. T. Narys bū- tinai nori mums primesti. Šmeiz- tas kaip šmeiztas, čia jo tik tas negali įžiūrėti, kuris žiūrėdamas, nenori matyt, su tuo tiek to bė- dos. Bet ar „Tėvynės“ redakci- ja suprantą tai, kad panašios ru- šies paskala veda prie boikoto. Kaip-gi galima rašyti ir tokią organizaciją kuri „yra“ visi- kai nelegališka ir griežtai prie- šinga šios šalies įstatymams.

Tai yra diskreditavimas nepa- tinkamos sau organizacijos, ku- ris, kaip teko sužinoti, jau prade- da išduoti vaisius.

Todel tai, aš būdamas nariu S. L. R. K. A. kaip jau pirmiau bu- vau minėjęs, matydama kad toks apkelbimas yra melagin- gas ir tikrai kenkiantis minėtai organizacijai — pareikalavau darodymų.

„Tėvynė“, esant prisipirai prie sienos, liko vienas iš dviejų: — ar paleistus žodžius atšaukt, ar darodyti savo tvir- tinimą nesumušamais argumen- tais.

„Tėv.“ redakcija, žinoma, griebėsi medžioti argumentų. Iš atsakymų 4-ųjų valstijų „insur- ance commissioners“, tilpusių straipsnyje — atsakyme T. T. Nariui, matosi, kad buvo paraš- tyti užklusimai į tų valstijų ins- departmentus ar yra S. L. R. K. A. čarteris ten įregistruotas. Iš tų keturių valstijų „T.“ su- rado kad SLRKA čarteris yra įregistruotas pilnai Penssylvani- jos valstijoj ir kad toje valsti- joje turi pilną teisę organizuo- tis ir veikti ir kad yra pilnai legališka organizacija. Kitų- gi valstijų komisineriai atsaky- muose parodo taip-pat, kad šio- gi organizacija yra užvedus rei- kalą tarimosi įregistravimo čar- terio ir tose valstijose. Ant kiek man yra žinoma, tai SLRKA. tu- ri savo kuopas netik šiose 4-se valstijose, bet bene bus tik apie 20-je valstijų. Prieg-tam, gi rei- کیا žinoti kad netik šiose ketu- riose valstijose turi daugiausiai narių; išskiriant šias valstijas, žinau kad šioji organizacija tu- ri gana daug narių, dar keliose valstijose; gal dar daugiau negu tose, kuriose „Tėv.“ redakcija teiravosi. Taip-pat nėra abejo- nės, kad reikalas registravimo čarterio gal būti yra pradėtas ir tenai. Būtų gerai „T.“ redak- cijai padariusi, kad būtų pasitel- ravus ir kitose valstijose, o būtų tikriaus persitikrinusi. Vienas da- lykas, iš šių valstijų ins. dept. atsakimų metasi į akis, tai minė- jimas vardo SLRKA. panašumo į S. L. A.; kai-kurios net sako kad ant toliaus organizacijoms bus nedaleista priimti panašius var- dybių kitai. Bene bus tik šion „T.“ redakcijos „extra“ priera- šas apie vardus, prie laišku su- užklusimais apie S. L. R. K. A. legaliskumą.

Taip-pat, aiškiai pasirodo, kad „Tėv.“ pasiteiravus tik keturio- se valstijose, pati ansekė, kad Penssylvanijos valstijoj S. L. R. K. A. čarteris yra įregistruotas ir yra pilnai legališka organiza- cija, bet kas-gi gal užginėti

kad netrukus bus įregistruotas ir tose valstijose, kuriose „T.“ teiravosi? Jei tik toks, kuris bandytų užbėgti už akių ir kur- sis dalykė kenkti. Jei ikišiol šios organizacijos konstitucija kai-kuriuose punktuose neprisai- taiko prie tų valstijų teisų, tai tas suprantama bus greitai pa- taisyta ir prisitaikinta prie tų valstijų reikalavimų. Mes žinom, kad ir S. L. A. darbą registravimo pradėjo ne nuo šiandien, o tečiau dar ikišiol neprisitaikė prie kai-kurių valstijų reikala- vimų. Taip-pat, man ding, „T.“ čion nebūt perdaug ko džiaugtis ir didžiutis iš nelegaliskumo SLRKA.

Su šiais argumentais, kaip- o svarbiausiais, tai yra atsakymais iš insuranc departmentų „Tė- vynės“ redakcija pati save jau susikompromituoja. Buvo paskel- bus kad SLRKA. visiškai nelega- liška ir griežtai priešinga šios šalies įstatymams org. o dabar pati darodo kad Penssylvanijos val- stijoj yra pilnai legališka, kurio- je tai valstijoje SLRKA. turi di- desnę pusę visų organizacijos na- rių. Taip-pat čion reikia būti per- daug naiškiu, kad nesuprasti, jogei nei viena valstija jokiu būdu neprisim įregistruoti to- kios organizacijos, kuri būtų griežtai priešinga šios šalies į- statymams. Net kaipio tokią ai- škiai persekiotų. Argi „Tėvynės“ redakcija nežino kad Penssylvani- jos valstija priklauso prie šios šalies, tai yra Suvienytų Valstijų!?

Todel-gi negalima suprasti ką „Tėv.“ redakcija, paleidus tokią paskalą, manė atsiekti: — Ar pasitytioti iš šios šalies įstaty- mų, ar pati iš saves, ar gal sta- čiai manė kenkti organizacijai SLRKA. nors ji tai užsiginą.

Paklausęs patarimų „Tėvy- nės“, kaipio mažai žinąs apie S. L. R. K. A. reikalus, pasistengiau sužinoti nuodugnai iš tikrų šal- tinių; bet gi ant laimės nuodug- nesni mano sužinojimai neparo- dė nieko priešingo, vientik pat- virtino mano pirmtines žinias. Dabar eisime prie dalyko.

„Tėv.“ redakcija rašo „mums sakoma, kad S. L. R. K. A. mo- ka daugiau, negu reikalaujama Nat'l Frat. Cong. Table of Mortality! Tai naujiena, ku- rios nieks nežinojo“. Malonės „T.“ red. nesistebėt, visai ne naujiena. Juk pati „Tėvynė“ buvo padariusi užmetimą, kad S. L. R. K. A. mokesnis nėra pri- taikintas pagal N. F. C. T. of Mortality.

Todel aš ir nurodžiau, kad mokesnis yra pritaikinta ir pa- gal priimta naują lentelę, yra mokama ne mažiau, bet dar trū- putį daugiau, negu reikalaujama. O kad nei nariai moka po seno- vei, tai aišku, tą man rodos „Tėv.“ galėjo suprasti imdama pavyzdį kad iš S. L. A. kurio mokesnis priimta pagal minėtą lentelę jau keli metai pirmiau, negu S. L. R. K. A., o dar ir po- šiai dienai seni nariai moka se- noviški, ne pagal metus. Mano nebuvo sakyta, kad visi nariai moka pagal naują priimtą len- telę, tai kam dar nusidnot nesu- prantant!

„Tėvynė“ buvo padariusi už- metimą, kad S. L. R. K. A. netu- ri atsakrų ekspensų fondo. Aš gi nurodžiau, kad neteisėbė. S. L. R. K. A. turi atskirą ekspensų fondą nuo pomirtinių jau 3-ti metai ir iš pomirtinių nėra nau- dojamas nei vienas centas.

„Tėv.“ žinoma nenori man tikėti (jeigu nenori tikėti, pa- tarčiau dasižinoti pas šios orga- nizacijos centro raštininką), bet bando išvedžioti būk S. L. R. K. A. tikrai neturi atskiro ek- spensų fondo. Štai ką „Tėv.“ sako: „mums yra žinoma, kad 95 nuošimčiai S. L. R. K. A. na- rių visai nemoka ekspensams. 1913 metais S. L. R. K. A. turė- jo ekspensų \$2,094.89, o iplanki- mų skaitant pagal seimeine at- skaitą, tegalėjo būti \$1,006.20; reikiška \$1,000 suviršum paimita iš pomirtinių fondo“.

Kaip matyt iš šito, pasirodo, kad „Tėvynės“ redakcija netik- tai ką nežino, bet net nemano, kaip tas ekspensų fondas S. L. R. K. A. susidaro. Pirmiau „Tėvynė“ tvirtino, kad neturi atskiro ekspensų fondo ir man nurodžius, kad turi iš kur tai- emus sugraibė iškaščių skaitly- nės net 1913 metų. Delko ne 1914! Nes 1914 metai artiau

prie dabartės, neg 1913! Juk „T.“ tvirtino, kad dabar netu- ri! Tai jau bent liogiika reikalaus- ja, imti skaitlynes dabartinio laiko, o ne nuo kelių metų. Kaip tas išrodytų, kad kas emės ir pa- sakyty, kad S. L. A. neturi iš- šio fondo, o visas lėšas padengia iš pomirtinių fondo. Padėkim „Tėvynė“ parodyty, kad turi. Tas, kuris buvo sakęs kad netu- ri sakyty: — na gi keli metai atgal neturėjo, tai vistiek taip- kaip dabar neturi. „Tėv.“ no- rėdama išsisukti užmeta būk ne- buvę paskelbta paskutinio ber- tainio 1914 S. L. R. K. A. at- skaita. Kas-žin ar „Tėvynė“ pa- raudus, ar nei neparausdama dro- žia tokią teisybę? Jeigu „Tė- vynė“ nematė, tai tas dar ne- reikiška, kad nebuvo paskelbta.

Taip, ekspensų fondas yra at- skirtas tik nuo 1. d. liepos 1913 m., prieš tai kad ir buvo imami pinigai ekspensams iš vieno fondo, tai reikia žinoti, kad į tą fondą, ir suplaukdavo ne vien tik pomirtinių pinigai; suplaukda- vo įstojimo mokesnis, nuošimčiai, už ženklius ir tt. I S. L. R. K. A. lėšų fondą ne 95 nuošimčiai narių nieko nemoka, kaip „Tėv.“ tvirtina, bet nei vienas narys tam tikrų mokesnių į tą fondą nemoka. Tas Fondas susi- daro ikišioliai iš įstojimo mokes- nių, ineigų nuo parduotų ženkle- lių etc. Po atskirum lėšų fon- do nuo pomirtinių fondo, skait- lynes už 1914 metus to fondo yra tokios: — Iplaukė per tuos metus į tą fondą \$2,253.80, išsi- mokėjo \$2,068.28, tai gi jau čia taip aišku, kaip diena, kad ne- tik ką nereikiško naudot paden- gimui lėšų iš ekspensų fondo, bet dar ir atliko.

Toliaus. Ant užmetimo, kad Susiv. kapitalas neatsako gva- rantuojamoms pomirtinėms, ma- no buvo nurodyta — kad atsa- ko ir kad „Tėvynė“ gvarantu- jamą paliudijimais suma davė išsvojatą. Bet „Tėv.“ abejoda- ma apie mano matematiškus ga- bumus, skaitluoja per naują ir nurodo, būk nepertoli nuklydo su pirmutiniu tvirtinimu. Ir, dar ką! „Tėv.“ sako: „daleiskim, kad p. T. T. Narys geras mate- matikas ir jis neklydo sakyda- mas, kad S. L. R. K. A. šių me- tų, pradžioje (niekas negali pa- rios nieks nežinojo“. Malonės „T.“ red. nesistebėt, visai ne naujiena. Juk pati „Tėvynė“ buvo padariusi užmetimą, kad S. L. R. K. A. mokesnis nėra pri- taikintas pagal N. F. C. T. of Mortality.

Todel aš ir nurodžiau, kad mokesnis yra pritaikinta ir pa- gal priimta naują lentelę, yra mokama ne mažiau, bet dar trū- putį daugiau, negu reikalaujama. O kad nei nariai moka po seno- vei, tai aišku, tą man rodos „Tėv.“ galėjo suprasti imdama pavyzdį kad iš S. L. A. kurio mokesnis priimta pagal minėtą lentelę jau keli metai pirmiau, negu S. L. R. K. A., o dar ir po- šiai dienai seni nariai moka se- noviški, ne pagal metus. Mano nebuvo sakyta, kad visi nariai moka pagal naują priimtą len- telę, tai kam dar nusidnot nesu- prantant!

„Tėvynė“ buvo padariusi už- metimą, kad S. L. R. K. A. netu- ri atsakrų ekspensų fondo. Aš gi nurodžiau, kad neteisėbė. S. L. R. K. A. turi atskirą ekspensų fondą nuo pomirtinių jau 3-ti metai ir iš pomirtinių nėra nau- dojamas nei vienas centas.

„Tėv.“ žinoma nenori man tikėti (jeigu nenori tikėti, pa- tarčiau dasižinoti pas šios orga- nizacijos centro raštininką), bet bando išvedžioti būk S. L. R. K. A. tikrai neturi atskiro ek- spensų fondo. Štai ką „Tėv.“ sako: „mums yra žinoma, kad 95 nuošimčiai S. L. R. K. A. na- rių visai nemoka ekspensams. 1913 metais S. L. R. K. A. turė- jo ekspensų \$2,094.89, o iplanki- mų skaitant pagal seimeine at- skaitą, tegalėjo būti \$1,006.20; reikiška \$1,000 suviršum paimita iš pomirtinių fondo“.

Kaip matyt iš šito, pasirodo, kad „Tėvynės“ redakcija netik- tai ką nežino, bet net nemano, kaip tas ekspensų fondas S. L. R. K. A. susidaro. Pirmiau „Tėvynė“ tvirtino, kad neturi atskiro ekspensų fondo ir man nurodžius, kad turi iš kur tai- emus sugraibė iškaščių skaitly- nės net 1913 metų. Delko ne 1914! Nes 1914 metai artiau

prie dabartės, neg 1913! Juk „T.“ tvirtino, kad dabar netu- ri! Tai jau bent liogiika reikalaus- ja, imti skaitlynes dabartinio laiko, o ne nuo kelių metų. Kaip tas išrodytų, kad kas emės ir pa- sakyty, kad S. L. A. neturi iš- šio fondo, o visas lėšas padengia iš pomirtinių fondo. Padėkim „Tėvynė“ parodyty, kad turi. Tas, kuris buvo sakęs kad netu- ri sakyty: — na gi keli metai atgal neturėjo, tai vistiek taip- kaip dabar neturi. „Tėv.“ no- rėdama išsisukti užmeta būk ne- buvę paskelbta paskutinio ber- tainio 1914 S. L. R. K. A. at- skaita. Kas-žin ar „Tėvynė“ pa- raudus, ar nei neparausdama dro- žia tokią teisybę? Jeigu „Tė- vynė“ nematė, tai tas dar ne- reikiška, kad nebuvo paskelbta.

Taip, ekspensų fondas yra at- skirtas tik nuo 1. d. liepos 1913 m., prieš tai kad ir buvo imami pinigai ekspensams iš vieno fondo, tai reikia žinoti, kad į tą fondą, ir suplaukdavo ne vien tik pomirtinių pinigai; suplaukda- vo įstojimo mokesnis, nuošimčiai, už ženklius ir tt. I S. L. R. K. A. lėšų fondą ne 95 nuošimčiai narių nieko nemoka, kaip „Tėv.“ tvirtina, bet nei vienas narys tam tikrų mokesnių į tą fondą nemoka. Tas Fondas susi- daro ikišioliai iš įstojimo mokes- nių, ineigų nuo parduotų ženkle- lių etc. Po atskirum lėšų fon- do nuo pomirtinių fondo, skait- lynes už 1914 metus to fondo yra tokios: — Iplaukė per tuos metus į tą fondą \$2,253.80, išsi- mokėjo \$2,068.28, tai gi jau čia taip aišku, kaip diena, kad ne- tik ką nereikiško naudot paden- gimui lėšų iš ekspensų fondo, bet dar ir atliko.

Toliaus. Ant užmetimo, kad Susiv. kapitalas neatsako gva- rantuojamoms pomirtinėms, ma- no buvo nurodyta — kad atsa- ko ir kad „Tėvynė“ gvarantu- jamą paliudijimais suma davė išsvojatą. Bet „Tėv.“ abejoda- ma apie mano matematiškus ga- bumus, skaitluoja per naują ir nurodo, būk nepertoli nuklydo su pirmutiniu tvirtinimu. Ir, dar ką! „Tėv.“ sako: „daleiskim, kad p. T. T. Narys geras mate- matikas ir jis neklydo sakyda- mas, kad S. L. R. K. A. šių me- tų, pradžioje (niekas negali pa- rios nieks nežinojo“. Malonės „T.“ red. nesistebėt, visai ne naujiena. Juk pati „Tėvynė“ buvo padariusi užmetimą, kad S. L. R. K. A. mokesnis nėra pri- taikintas pagal N. F. C. T. of Mortality.

Todel aš ir nurodžiau, kad mokesnis yra pritaikinta ir pa- gal priimta naują lentelę, yra mokama ne mažiau, bet dar trū- putį daugiau, negu reikalaujama. O kad nei nariai moka po seno- vei, tai aišku, tą man rodos „Tėv.“ galėjo suprasti imdama pavyzdį kad iš S. L. A. kurio mokesnis priimta pagal minėtą lentelę jau keli metai pirmiau, negu S. L. R. K. A., o dar ir po- šiai dienai seni nariai moka se- noviški, ne pagal metus. Mano nebuvo sakyta, kad visi nariai moka pagal naują priimtą len- telę, tai kam dar nusidnot nesu- prantant!

„Tėv.“ sako: „daleiskim, kad p. T. T. Narys geras mate- matikas ir jis neklydo sakyda- mas, kad S. L. R. K. A. šių me- tų, pradžioje (niekas negali pa- rios nieks nežinojo“. Malonės „T.“ red. nesistebėt, visai ne naujiena. Juk pati „Tėvynė“ buvo padariusi užmetimą, kad S. L. R. K. A. mokesnis nėra pri- taikintas pagal N. F. C. T. of Mortality.

Todel aš ir nurodžiau, kad mokesnis yra pritaikinta ir pa- gal priimta naują lentelę, yra mokama ne mažiau, bet dar trū- putį daugiau, negu reikalaujama. O kad nei nariai moka po seno- vei, tai aišku, tą man rodos „Tėv.“ galėjo suprasti imdama pavyzdį kad iš S. L. A. kurio mokesnis priimta pagal minėtą lentelę jau keli metai pirmiau, negu S. L. R. K. A., o dar ir po- šiai dienai seni nariai moka se- noviški, ne pagal metus. Mano nebuvo sakyta, kad visi nariai moka pagal naują priimtą len- telę, tai kam dar nusidnot nesu- prantant!

„Tėvynė“ buvo padariusi už- metimą, kad S. L. R. K. A. netu- ri atsakrų ekspensų fondo. Aš gi nurodžiau, kad neteisėbė. S. L. R. K. A. turi atskirą ekspensų fondą nuo pomirtinių jau 3-ti metai ir iš pomirtinių nėra nau- dojamas nei vienas centas.

„Tėv.“ žinoma nenori man tikėti (jeigu nenori tikėti, pa- tarčiau dasižinoti pas šios orga- nizacijos centro raštininką), bet bando išvedžioti būk S. L. R. K. A. tikrai neturi atskiro ek- spensų fondo. Štai ką „Tėv.“ sako: „mums yra žinoma, kad 95 nuošimčiai S. L. R. K. A. na- rių visai nemoka ekspensams. 1913 metais S. L. R. K. A. turė- jo ekspensų \$2,094.89, o iplanki- mų skaitant pagal seimeine at- skaitą, tegalėjo būti \$1,006.20; reikiška \$1,000 suviršum paimita iš pomirtinių fondo“.

REPUBLIKOS PASTABOS

PAŠALPA AR SKRIAUDA.

Rusų laikraštyje „Rieč“ No. 94 skaitome sekantį pranešimą:

Iš dalinimas rekvizuotų Vokietijos ūkininkystės įrankių. Kaip praneša „Vil. V.“ Vilniuje 31 d. kovo, vadovaujant Vilniaus ir Kauno žemdirbystės ir viešpatijos turtų viršininkui Seliadinui, buvo pasiskaldėjęs del išskirtimo nukentėjusiems del karės Vilniaus, Kauno, Gardino ir Suvalkų gub., gyventojams atimtu Rytų Prūsijos žemdirbystės dalykų. Taryba nusprendė tuos įrankius, kurie jau paskirstyti ir pataisyti ir tinkami pavarosio darbamui atiduoti gyventojams tos Suvalkų gub., dalies, iš kur jau priešais išvytas, tokių įrankių yra apie 700, apie 20,000 rublių vertės. Tuos įrankius, kurie bus pataisyti dviejų savaičių laike nutarta šiaip išdalinti.

Suvalkų gub. gyventojams 50 nuosimti. Kauno ir Gardino gub. po 20 nuos. ir Vilniaus gub. 10 nuos.

Vertė visų paimtųjų įrankių, kurie randasi sudėti Vilniaus ūkininkystės draugijoje pereinama pusė milijono rublių. Tarp jų yra visos pienininkystės mašinos ir valymo grūdų mašinos.

Iš šito pranešimo aišku, kad Prūsų Lietuvoje rusai atėmė daugelį ūkininkystės įrankių ir mašinų ir tuos pačius dalykus atiduoda didžiosios Lietuvos gyventojams. Žinoma niekas kitas nelieka kaip tik tą valdžios „dovana“ priimti. Bet ką turės manyti ūkininkai tuos įrankius vartodami? Juk tai jų brolių, kitų viešpatijų gyvenančių turtas, kurį svetima valstija užpuolusi išplėšė.

Tas pats yra ir Vokietijoje. Iš čia neturime jokių žinių, tačiau galima spėti iš nuolatinių vokiečių užpuolimų ant Lietuvos, jog ir jie turi ne mažą išplėšę lietuvių turtą. Ar tas turtas sugrįš kada Lietuviams? Ar jis bus atiduotas kaip „dovana“ Prūsų lietuviams?

BRITANIJOS LIETUVIŲ AUKOS NUKENTĖJUSIEMS DEL KARĖS.

„Išėvių Draugo“ No. 17 skaitome, jog Britanijos lietuviai turi surinkę nemažą aukų nukentėjusiems nuo karės šelpit.

Iki šiol surinkta virš 320 svarų. Jau pasiūsta į Lietuvos Draugiją nukentėjusiems šelpiti 100 svarų. Dabar gi nutarta pasiūsti iš likusių Komiteto kasoj 110 svarų ir apie vidurį gegužio mėnesio dar 110 svarų. Tokiu būdu iki 18 d. gegužio bus išsiųsta į Lietuvą aukų 320 svarų. Maždaug apie 3000 rublių.

Sulyginus lietuvių skaičių Britanijoje su mūsų skaičiumi Amerikoje, turime pripažinti, kad britaniečiai mus pralenkė.

Reikia pastebėti ir tai, kad kaip Amerikoje, taip ir Britanijoje aukų surinkta daugiausiai katalikų. Kitų gi srovių, jei ir renkami, tai nieko apie jas negirdėtis. Jiems, mat, nukentėjusieji del karės neapeina.

YPATINGAS APSKELBIMAS.

„Vilties“ num 63 ant pirmo puslapio, žymioje vietoje atspausdintas sekantis apskelbimas:

Komitetas Lietuvos Draugijos nukentėjusiems del karės šelpiti ieško didžios salės Antakalnyje, kurioje galima būtų įrengti rekolokijas 1500 katalikams lietuviams

pabėgėliams. Su pasiūlymais kreiptis į komitetą: Blagoviesenskaja 24, but 1.

Kad tas dalykas būtų pasirodęs kokiame nors užrubežio mieste nebūtų nieko stebėtino. Bet dabar tai dedasi lietuvių mieste—Vilniuje, kur randasi daugybė puikių ruimingų bažnyčių. Dalykas išrodo daugiau neg keistas.

Išlikusių gi lietuvių neturėjo kito kelio, kaip tik ieškoti samdyties salės atlikti savo dvasinius reikalus. Kad geriau suprasti dalykų stovį, dedame čia straipsnį iš italų katalikų laikraščio „La Vera Roma“, kuriame straipsnyje „Lietuviai pabėgėliai Vilniuje“ štai kaip rašoma:

Iškilus tarp rusų ir vokiečių kareivių Suvalkų gub., priklausanti Seinu vyskupijai, pirmu kartu vokiečiai buvo užėmę rugpjūčio ir rugsėjo mėnesį.

Suvalkų gub. apgyventa daugiausiai lietuvių katalikais, iš kurių dauguma dabar yra subėgę į Vilnių. Taip pat iškilus kareivių į Vilnių persikėlė iš Kauno lietuviškos mokyklos ir šiaip daug lietuvių šviesuomenės.

Lietuviams paskirta šv. Mikalojaus bažnyčia, pasirodė esanti per maža, kad sutalpinti visus pabėgėlius, buvo kreiptasi su prašymu prie Adm. Michalkevičiaus, kad lietuviams paskirtų kitą kokią bažnyčią. Adm. Michalkevičius, nenorėdamas užleisti lietuviams jokios kitos didesnės bažnyčios, paskirė mažą Bonifratų bažnyčią.

Saužio mėnesyje, laikė antro vokiečių įsiveržimo į Suvalkų gub., daug lietuvių suvalkiečių ir vėl subėgę į Vilnių, tuomet padaugindami skaičių ten esančių jau nuo rugsėjo mėnesio. Delto tos dvi mažos bažnyčios jokiu būdu negalėjo sutalpinti visų pabėgėlių. Lietuvių kunigai prašė Adm. Michalkevičiaus, kad duotų leidymą atlaikyti rekolokijas šv. Petro bažnyčioje, kuri randasi toje miesto dalyje, kur dauguma lietuvių pabėgėlių yra apsiėję.

Adm. Michalkevičius leido tikrai atlaikyti šv. Mišias ir pasakyti lietuviškai pamokslą, bet nenorėjo leisti lietuviams giedoti prigimtoje kalboje; lietuvių mylintys giesmės, nors ir pajuto užgautus jų tikėjimui jausmus, tačiau tam pareidymui Adm. Michalkevičius nespėjo...

Tečiau dar prieš Volykas, lietuvių ir vėl norėjo išgauti leidymą atlaikyti rekolokijas toje pačioje šv. Petro bažnyčioje, bet antyskupis Cepilas atsisakė, paaiškindamas, kad tas visas dalykas priklauso nuo paties Adm. Michalkevičiaus.

Panašiai rašo ir vėliau atėję lietuvių laikraščiai „Vairas“, „Lietuvos Ūkininkas“ ir k. Iš to viso matosi, kad lenkininkams mažiau rūpi katalikų kirstė, neg jų pačių reikalai. Lietuviški laikraščiai (Vairas) ragina lietuvių nepasiduoti ir iki galui reikalauti savo tiesų.

IR „TĖVYNĖ“ SUTINKA.

Kas yra skaitęs prieš keleto savaitės „Tėvynės“ nuomones link Lietuvos Draugijos nukentėjusiems del karės šelpiti, tas visai nenorės tikėti, kad ta pati redakcija laikraštį tebeleidžia.

Viskas, kas tik buvo surišta su ta draugija, buvo neverta jokio įsitikėjimo. Visas jos darbas buvo drąstomas purvas. Bet kaip viskam, taip ir tiems „Tėvynės“ darbam priėjo galas. Dr. J. Basanavičius, kurio ir „Tėvynė“ nedrįsta negodoti, prisimėta tinkamą paaiškinimą su išdėstymu draugijos veikimo atakai-

tos ir tie patys, kurie pirmą kartą šmeižė turėjo prisipažinti prieš save kaltės. Bet tai padaryti nėra lengva, taigi „Tėvynė“ vietoj atvirai prie melo ir šmeižimų prisipažinti, štai kaip savė teisinga:

Mums nerūpėjo partijų dalykai; nuo pat karės pradžios mums rūpėjo kuoteisingiausias dalykų stovio nušvietimas. Tuo vadovaudamiesi ir dabar mielai talpiname gerb. Dr. J. Basanavičiaus priešiusia mums laišką ir Draugijos veikimo apžvalgą. Būsimieji labai dėkingi, jei Draugija panorės laisvą ir laiką plačiau informuoti mus sulig savo veikimo. Tai gali žymiai pagelbėti ir aukštesniam Lietuvos žmonių reikalams Amerikoje.

Labai gerai ir tai, kad „Tėvynė“ prižada nors draugijos informacijomis pasinaudoti, gal apsisistos tie bereikalingi šmeižimai, kurių ji Draugijai nesigailėjo pirmesniuose savo numeruose.

TAUTININKŲ IR SOCIALIZMŲ VIENYBĖ.

Kas žino nors pamatinius politikos dėsnius, tam yra žinoma, kad tautininkai ir socialistai jokiu būdu negali susijungti ir tai del gana svarbių priežasčių. Tautininkas, kokios jo pažvalgos ir tikėjimo įsitikinimai nebūtų visuomet savo pamatu stato tautą. Socializmo gi principai tautos nepripažįsta ir tai kas tautininkui yra šventa socialistui yra net priešinga. Tai visiems žinomas dalykas, rodos nei aiškinti nereikia. Bet mūsų cikliams, kurie taip pat save socialistais vadina, tas principas matomai yra nežinomas. Mes tą senai žinome ir ne kartą savo skaitytojus perserėjomės prieš jų nuduotąjį idealizmą, bet iš jų pačių pirmą kartą atvirai pamatome tik „Keleivio“ num. 19, kame mūsų „socialistai“ išsina atvirai su savo visa politika.

Kad geriau suprasti dalyką turime priminti, kad netik katalikai kovoja prieš mūsų „socialistų“ tvirkimino darbą, bet jiems pagelbon dažnai ateina ir kai kurie tautininkai.

„Keleivui“, „Naujienoms“ ir k., matyt tai nepatinka. Ir kur gi patiks, kad diena iš dienos išsina eikštė vis naujos nemaliosios priemonės, kuriomis jie naudojosi darbininkų prigaudinėjimui? Didesnė dalis organizatorių, kalbėtojų ir redaktorių pasirodė jei ne patys bauriais visuomenės apgavikais, tai bent turintys su jais artimus ryšius. Tik poros metų bėgė išliko eikštė Kutra-Konkoliaskas, F. J. De Bogačevskis, K. Šeštakas, ir kiti iki nepriejo prie garšių a. a. kun. Zebrio ir Gilmonės užmušėjų. Žmonės patys pamatė kurion pusėn jų vadai nori juos nuvesti. Pamatė ir biznierių-cicilikų. Jie kaipgi tikri biznierių pamatė, kad jei taip ir toliau eis, tai gana pelningas cicilikavimo biznis turės kristi žemyn. Visai tai dedasi iš priežasties katalikų veikimo. Taigi „Keleivis“ skundžiasi:

Keli metai atgal, pakol pažangėsi mūsų išėvių sluoksniai ėjo išvien, klerikalų, kaip ir nebuvo. Bet pastaruoju metu, kaip tarp tautininkų ir socialistų užvirė bereikalinga kova, klerikalai iš to pasinaudoję ant syk pakėlė savo galvą ir kas kartas vis drąsiau pradeda mūsų visuomenę šeiminkauti.

Šita anganti klerikalizmo banga yra pavojinga taip socialistams, kaip ir tautininkams. Ji demoralizuoja visuomenę ir mina į purvą praklinusias mūsų idėjas.

Šitas juodas gaivalas jau taip įsidrąsino, kad pradeda kalbėti apie išnaikinimą pirmiejių laikraštį. Dabar ta juodoji armija mobilizuoją savo spēkas prieš socialistus.

Iš šito koliojimos aiškiai matosi, jog cicilikams katalikų judėjimas bauriais nepatinka. Ką padarysi. Mes juk ir nenorime visiems patikti; o antra ir ne delto dirbame, kad patikti, bet delto kad reikia dirbti.

Indomu dar ir tai, kad „Keleivis“ giriasi turis kokio tautininko laišką, kuriame taip pat nusiskundžiama ant „klerikalų“ galybės ir spėja, kad atsipirkti prieš tai tautininkai su socialistais turėsią eiti iš vien. „Keleivis“ nuo savęs sako:

Šitokią nuomonę mums labai miela išgirsti iš žmogaus, kuris stovi tautininkų pusėj. Jis išreiškia tą pačią mintį, kurią mes senai jau širdyje nešiojame. Jis tik be reikalo sako: „jeigu prisieitų reikalas“, tai tuomet turima visi vienytis. Tas reikalas ateiti negali, nes jis visuomet buvo ir yra su mumis. Ir ypač dabar jis yra gyvai jaučiamas mūsų tarpe.

Ir delto niekas kitas nelieka, kaip tik tautininkams su socialistais susijungti. Tas viskas rodo, kad jau ir „Keleivis“ žmonių prispirtas prie tvoros, ištisė savo purviną ranką tautininkams. Būtų indomu pamatyti, kuris iš jų bandys tą ranką priminti, ypatingai dar ir delto, kad po visų tų gražių žodžių, tie patys, kuriems ranka siūloma išvadinti asilais ir kitokiais gatviniais apėtitais.

„Keleivis“ ligšiol nežinojo, jog katalikų Amerikoje yra didžiama. Jis tai nežinojo, nes jie kaip ramėni žmonės ramiai sau ir tylėjo tuo duodami progos įvairiems apgavikams save išnaudoti. Katalikams gi sujūdus, ir pradėjus patiems darbuotis įvairūs išnaudotojai turi prasišalinti.

DEL SKELBIMŲ.

Labai nusistebėjome išvydę paskutiniame „Laisvės“ numeryje pranešimą, kad ji netalpinti dalykų merginų paieškiojimų. Nors syki ir „susipratėlių“ laikraštis susipranta, kad reikia eiti pirmyn ir vieną „humbuką“ iš laikraščio prasišalinti. Matimoniai biurą užlaikys dar „Keleivis“. Tam žinoma daugiau kailis surumbėjęs ir negali užmiršti, jog „biznis is biznis“.

„Saulė“ ligšiol lietuvių buvo laikoma toliausiai nuo civilizacijos atsilikusia, bet tai ne visai tiesa. „Saulė“ nors ir su senoviskomis tradicijomis, tačiau net pernai metų pranešė savo skaitytojams, kad tokių skelbimų netalpina. Ir reikia pasidžiaugti, kad ji kaip pasakė taip ir padarė. Mūsų cicilikų laikraščiams, kurie giriasi savo pažangumu, imė išties metus pamatyti tai ką „Saulė“ tada matė. Tai parodo, kad pas juos biznis yra taip toly nuėjęs, kad net tokių reformų, kokias „Saulė“ nekaltant jau apie kitus lietuvių laikraščius, išdrįsta vesti, jiems išsina metai iki prie to prisirengia.

Dar didesnis dalykas su apgavimų daktarų skelbimais. Panašų skelbimų prikišti pilni mūsų „pirmieji“ laikraščiai. Už tai jie gauna nuo šarlatanų neblogą užmokėsnį, bet ką už tai gauna skaitytojai? Juk tie „daktarai“ nesisiskelbia delto, kad jie labai mylėtų lietuvių. Jiems rūpi pinigai. Daugumai iš jų mokslas ir žmonių sveikata yra svetimi dalykai. Visiems juk žinomas dalykas, kad geras ir teisingas daktaras neapsims ligonio gydyti per laisvą, nes nors ir geriausiai ligą būtų aprašyta, jis tikrai negali ligonio padėjimo suprasti iki jis jo nemato. Kam gi žmones apgaudinėti? Juk tai nedora ir negražu laikraščiu parduoti savo skaitytojus už kelis dolerius, kuriuos šarlatanas išleistuvei užmoka.

„Draugas“ jau antri metai tokių skelbimų netalpina. Netalpina jų ir kiti rimtesnieji laikraščiai. Bet dar yra keletas, kurie bepiršdami savo „gražius idealus“, duoda išnaudoti savo skaitytojus vesdami apsiėvidimo biurus ir skelbdami įvairius „garsius daktarus ir klinikas“. Lietuvių turėtų pasisaugoti nuo tokių geradarių.

VIENGENDIAI

Labdarybė be sutvaikymo (be organizacijos), kuri apsiereikia vien iš pasigailėjimo ar jausmų sužadavimo, dažniausiai padaro draugijai daugiau bėdės negu gero, nes dviasioje nupuldo žemiausius draugijos sluoksnius (luomus) ir padaugina elgetavimą arba, jeigu labdarybė bus betvarkiai vedama, tai vienos veiklesnės draugijos pagerins savų bėdinių būrį — apleidamos daug labiau pašalpos kėlalaugiančius nelaiminguosius vien todėl, kad tie nelaimingieji pavadami kitokiai (gal neveikliai) labdarininkai draugijai šelpiti.

Mes, lietuviai, turėdami kitų tautų išdirbtus labdarybės pavyzdžius, imkimesi prie įvykinimo tokių įstaigų, kurios mūsų tautoje daugins skaičių praklinių lietuvių, bet ne vers mūsų vargdenius ir elgetas. Turime žydu tautų už pavyzdį: jie neturi tėvynės nei svietiškos valdžios užtarimo, o jų tarpe yra mažas elgetų būrys. Jie savus nelaiminguosius pastato ant kojų, parūpindami saviems elgetoms kromelius, arba leisdami į apmokamas mokyklas ir išmokina mažus vaizbos ar amatų ir galiausiai pastatoma kiekvieną į jam tinkamą užsiėmimą — kad pats užsidirbtų pragyvenimui ir galėtų aukomis prisidėti į abėną žydu labdarybės įstaigą. Žyda žino, kad jie neturi turis savus reikalus aprūpinti, o lietuvių, dar nevisi numano, kad jiems patiems pridera aprūpinti savus reikalus. Kai kurie lietuviai mano, kad ne jų darbas našlaicių, senelius ir paliegusius aprūpinti. Tūli mano, kad tai, turį padaryti kitataučiai, arba kapitalistai, o jie patys privalo tikrai saumylybė auklėti ar smagurauti. Lietuvis — pavargėlis, keldamas krikštynas, vestuves, ar šermentis, delei dvasiško suraminimo, susikviečia gimines ir pažistamus, bet kad tie sukviestieji ateitų ir ji palinksintų, tai praleidžiama svaigalams — dešimtys, ar net šimtus dolerių. Mat toki „mada“. Yra šimtai nenaudingų, dar gi bėdinių ydu lietuvių papročiuose. Tie bėdingi papročiai privalėtų būti pakeisti naujais, naudingais pasisventimo darbais.

Per pasisventimą išsitobulina žmogaus būdas ir valia. Pasišventimų pildytojas lengvai pergalį klystančiųjų giminių ir pažistamų pagundinimus. Visi tėvynainiai įsitaisykime savuose namuose aukų rinkimui skrynelės ir dėkime į jas smulkius pinigėlius, kuriuos dabar praleidžiame betiksliai, arba menkos vertės „draugų“ pasmaginimui. Su blogais draugavimas ir patį nužemina. Ieškoti saumyliški malonumų arba nelabiusius linksminis tuomet, kuomet mūsų visa tauta kenčia karės baisenybes yra nuodėmė! Tikras Lietuvos sūnus ir dukteris negalės smaguravimų priimti, nepasididindami jų su Lietuvos nuskriaustaisiais viengendiais. Kas stengiasi mums intiki, tas paklausys ir mūsų nurodymų, kad dalį viso mūsų smagumo duotume Lietuvos vargų sumažinimui. Lai visi lietuviai, norintys Lietuvos vargus sumažinti vien primemtiems, kurie mus godoja, kad didžiausia godonė daroma

tuomet, kuomet asmeniškai smagumai pašvenčiami Lietuvos labui. Tikrai pabandykime skirti pusę visų linksmybės praleidžiamųjų pinigų Lietuvos sušelpimui, PER TAUTOS FONDA, o veikiai atjaušime labdarininko darbo pasekmes ir visi būsime šimtą kartų prikilmesniais... Kiek manome praleisti pinigų vestuvėms ar krikštynoms ar varduoms, bent pusę tų pinigų pakukime Tautos Fondui, o už likusius atlikime savus reikalus ir visiems paaiškindame, kad taip darome — del karės Lietuvoje. Už tai visi garbingieji lietuviai mus pagirs. Nesibijokime dabar pasirodyti taupiais viešuosie reikaluose bile sutauptinti pinigai pašvenčiami Lietuvos reikalams, o ne smaguravimams. Eikime bažnyčion, su senais rūbais ir valais — valgykime pigius, bet sveikus valgįus; apsieikime be „pamylėjimų“ su giminėmis susiję. Dvasioje, padėkime Lietuvos vargoliams vargelį vargti. Dalykimes su Lietuvos nuskriaustaisiais visukuom. Žinokime, kad visų sutartinas veikimas, visų vienosios noras pagamina visą galingą jėgą! Mūsų pavyzdį seks visi tie, kurie šiandien dar iš pasišventusių lietuvių tyčiojasi! Senovės Lietuvių praklinybėje šviestė švietė! Ir mūsų dienų lietuviai nuveiks didžiū pasišventimo darbų. Tik vyrai ir moters, jaunikai ir merginos, visi pasirodykime pavyzdinčiausioje artoime meilės šviesioje. Būkime pavyzdžiais visiems, kurie dvasioje nualinti saumylybėje užkietėję snaudžia arba nei ši nei tą burnoja! Dabar nelieka būti paslaptiniais su labdarybės darbais. Dabar laikas statyti aikštėn vien labdarinuosius darbus, kad mūsų labdarybėje pasakstų visi saumylių burnojimai be jokio atbalso! Dabar laikas tapti visiems labdariais dvasioje. Kas neturi turis savus reikalus aprūpinti, o lietuvių, dar nevisi numano, kad jiems patiems pridera aprūpinti savus reikalus. Kai kurie lietuviai mano, kad ne jų darbas našlaicių, senelius ir paliegusius aprūpinti. Tūli mano, kad tai, turį padaryti kitataučiai, arba kapitalistai, o jie patys privalo tikrai saumylybė auklėti ar smagurauti. Lietuvis — pavargėlis, keldamas krikštynas, vestuves, ar šermentis, delei dvasiško suraminimo, susikviečia gimines ir pažistamus, bet kad tie sukviestieji ateitų ir ji palinksintų, tai praleidžiama svaigalams — dešimtys, ar net šimtus dolerių. Mat toki „mada“. Yra šimtai nenaudingų, dar gi bėdinių ydu lietuvių papročiuose. Tie bėdingi papročiai privalėtų būti pakeisti naujais, naudingais pasisventimo darbais.

Mes geras darbas užsiėpime būti priskaitytai prie praklinių žmonių narių. Lai geri darbai už mus kalba. Lietuviai! siųskite gausias aukas Tautos Fondui. Dr. Antanas K. Rutkauskas, Tautos Fondo Pirm.

Menkiausias aukos, by tik bus aukojamos tyra sąžine, atneš stebuklingas pasekmes. Lai visi lietuviai aukoja, aukoj! aukoj! kas ką gali! Lai apie aukojimą sapnuoja, galvoja ir galiausiai — vienoje mintyje visi veikia — diena, naktį, darbe, namie ar viešioje sūejoje, vis apie aukojimą Tautos Fondui. Vigur lai buva pirmutinis ir paskutinis žodis „Ar daug Lietuvai aukavai? Gal nežinau kur aukas siųsti? o gi siųskite Money Order B. Vainoro vardu — Adv. A. Šlaku, 3255 S. Halsted st., Chicago, Ill. Tautos Fondo Rastininkui, o tikrai pasieksite labiausiai pašalpos reikalaujančius mūsų viengendius: Barbarų žiaurumai išsaulia kiltadvasių pasišventimus.

Mes geras darbas užsiėpime būti priskaitytai prie praklinių žmonių narių. Lai geri darbai už mus kalba. Lietuviai! siųskite gausias aukas Tautos Fondui.

Dr. Antanas K. Rutkauskas, Tautos Fondo Pirm.

ITALŲ SPAUDA APIE LIETUVIUS.

(Tęsa)

V. „La Vera Roma“ N. 10.

Vardan istoriškio tikrumo. Italų laikraščiai, tarp kurių „Tribuna“ ir „Piccolo“, kalbėdami apie kunigaikštius Radvilą, tvirtino, nėra jie paeina nuo labai senos lenkų giminės.

Tas yra neteisybė, todėl, kad kunigaikščiai Radvilai paeina nuo labai senos lietuvių giminės: pereiname trumpai istoriją. Radvilų šeimynos pradžia (lietuviškai „radvila“, ženklinas „trovarello“ pamestinikas), eina iš tu-

lo Vaisiučio (1412), kuris buvo giminais lietuvių kunigų Lizdeikos (iš lietuviškojo žodžio „lizdeikos“ — „il nido“). Metais 1518 šitie Radvilai tapo pakelti Imperatoriaus Maximilijano į kunigaikštius.

Imperatorius Karolis V. suteikė tą titulą visai Radvilų šeimynai, kada Didis Lietuvos Kunigaikštis Žigmuntas Augustas tą titulą patvirtino kunigaikščiui Mykolui Radvilai, pavadintam Juodoju.

Šita garbė užrubežioje suteikta, tai yra, Imperatoriaus dvarė Karaliaus Ferdinando, buvo patvirtinta Lietuvos Seimo 1549 m., tai yra 20 metų prieš Liublino Uniją, įvykusią tarp lenkų ir lietuvių (1569).

Kunigaikštis, Mykolas Juodasis, visą savo gyvenimą buvo priešingas Liublino Unijai ir net vardu Didžiojo Kunigaikščio Žigmunto buvo padaręs sutartį tarp Didžiojo Vokiečių Mistro Hattlerio ir Lietuvos 1463 m., tai yra 6 metais prieš Liublino Uniją.

Šita galingiausiaji lietuvių giminė turėjo didelės nuosavybės ne Lenkijoje, bet Lietuvoje, taip pat turėjo savas pilsis ir savo kariuomenę.

Amžių bėgėje ji išsikleisdė į tris šakas: Kunigaikštis Giondzo ir Metelių; Kunigaikštis Biržų ir Dubinkų; Kunigaikštis Olyko ir Nesviežio.

Siek-tiek paieškoję lenkų literatūroje, pastebėjome, kad Janušas Radvilas iš Biržų, buvo labai apėmeitas Sienkevičiaus joko „Tvane“; tas pats teko iš Sienkevičiaus pusės ir Boguslovni Radvilai ir tai vėl del to, kad nenorėjo unijos su lenkais, kaip jos nenorėjo (1656) ir garbus istorikas Albrechtas — Stanislovas Radvila.

Tos unijos priešininku buvo taip pat ir „Panie Kochanku“, tai yra Stanislovas Radvila (1790). Po puolimui Lenkijos ir Lietuvos (1795), kunigaikštis Dominikas Radvila gindamas Lietuvą kariavo su Napoleonu I prieš Rusus.

Kunigaikštis Dominikas turėjo dvi dukteris; visą savo turtą paliko tik vienai Stefanijai, kuri išėjo už kunigaikščio Witgenstein, atiduodama visas Lietuvos savaistes — vyrui. Dabarties savaistys yra rankose kunigaikščių Hohenlo, vokiečiųjų pavaldinių.

Kunigaikščiai Radvilai turėjo iš savo tarpo ir keletą dvasiškių, tarp kurių Kardinalas Jurgis, palaidotas Ryme, bažnyčioje Gesu (1600) ir Edmundą Radvilą, vienuolį benediktiną, suvokiečiųjusi.

Tik ainiai kunigaikščio Antano Enriko Radvilų, Prūsiose apėvedusio, tapo Vokietijos pavaldiniais; gi kunigaikštis Antanas paeina nuo kunigaikščio Radvilos Juodojo, ir kurį Sienkevičius taikė.

Nuo šito kunigaikščio paeina lenkiškojo rato Berlyne Prezidentas, vyras sulenkėjusios kunigaikštaitės Sapiegaits, taip pat paeina iš lietuviškosios giminės. Ant galo kunigaikštis Mykolas Radvila, rusų pulkininkas, miręs Instenborge, dabartinėje kareje, lenkiškųjų laikraščių buvo taip pat už lenką palaikytas, nors jis viešai save lietuviu vadino ir ta klaidą buvo Italų spaudos pakartota, kuri del priežasčių lengvai suprantamų niekad neįsigilino į lietuvių klausimą, kuris, nestovėdamas pirmoje eilėje tarptautinių klausimų, viešos Italų nuomonės dideliai neinteresuosa.

Toliau kitame skyrinyje rašoma apie įvykusį lietuvių Politiskąjį Seimą Chicagoje. Tas dalykas jau mums žinomas, taigi čia nedėdame.

Surinko, K. A. S.

VIENO IS DIDZIAUSIŲ LENKININKŲ PAŠALINIMAS.

Pagarbos kanaaninkas Kun. Pranciškus Kriškijonas, sulenkėjęs latvus, buvo vienas iš uoliasių lenkystės platintojų Žemaičių vyskupijoje. Kaip Žemaičių Seminarijos inspektorius, rektorius Karoso į tą vietą pakvietas, jįsi savo lietuvių neapykanta, priedė prie to, kad klerikai tiesiog padarė butą ir privertė vyskupą Paliiunį paliosoti Kriškijoną nuo tosios priedermės.

To pat vyskupo paskirtasis Vienuolijų Vizitatorium, ir Kauno Benediktinų bažnyčios kapelionas, kun. Kriskijonas, per kelioniką metų, buvo vienu iš labiausiai apjaukusių lietuvių kunigų priešu. Užteks pasakius, kad Kaune nebūtų kunigo lietuviu, kurį jįsi nebūtų įskundęs vyskupui Pahulionui ar Cirtautui.

Benediktinų bažnyčion Kaune, ačiū Kriskijonui neįleista nei Evangelijos skaityti lietuviškai. Į vienuoliją nepriimta nei vienos lietuviškos. Norėta, mat suklypti šitosios lenkų „placowkos“. To nasz klasztoru (tai mūsų vienuolija) didžiulė visi Kauno lenkai. Jeigu koki lietuvių ir įspūdavo toje vienuolijai, kaip tarnaitė ar pašalant, Kriskijonas pirmiausia reikalaujavo iš jos išsivadėti lietuviškos ir staiga pristatydavo visuomenei, kad aną lenkišką poterių mokintų.

Kauno gubernijoje antai Kraikmona ir moterų vienuolija kun. Kriskijonas neįleido primti nei vienos lietuviškos. Kauno Benediktinų bažnyčioje jįsi visai išsakyklos nekarta koliojo kun. Adiauskas, kurio kėste-nekentė už jį lietuvių.

Tečiau Kriskijonas, tarsi prieš savo galą didžiausia buvo įsigailejęs praloto Borovskio valdymo laikais. Tarsi pasakęs sau, „leu gaidų grūdus“, jįsi matė jau Kaune ir vel grįžtančius Polščios pamatus, ar bent tos laikus kuomet Kaune, nevienoje bažnyčioje nebūtų lietuviško pamokslas, kaip ištikrųjų ir būta iki vyskupui Valančini iš Varnių persikėlus.

Nūnai ačiū Dievui, ačiū J. B. Vysk. Karevičui Žemaičių Vyskupijos Vienuolijų užvežiojui tapo paskirtas J. M. Kun. Rral. Dambrasas.

ATVIRAS LAISKAS „TĖVY- NĖS“ SKAITYTOJAMS.

„Tėvynės“ N. 18 tilpo mano laiškas, reikalaujantis nuo jos redaktoriaus atitaisyti klaidinčių žinių apie moterystės sakramentą.

„Tėvynės“ redaktorius netik klaidos neatšaukė, bet jįsi tapat esąs, prisipažino tos nesutinkanties su Katalikų Bažnyčios mokslu išreikštos „Tėv.“ N. 16 nuomonės, būk „moterystės sakramentas esąs sakramentu ar jį duos Suv. Valstijų valdininkas... ar kunigas...“

Mums tik tiek ir reikėjo žinoti nuo „Tėv.“ Redaktoriaus, kad jįsi.

a) pats atmeta moterystę kaip sakramentą.

b) šią prišingą katal. Bažnyčios mokslui nuomonę platina tarp katalikų skaitytojų ir S. L. A. narių.

c) tuom savo prisipažinimu mums duoda labiau didesnę teisę priskaityti „Tėvynę“ prie priekatalikiškų laikraščių.

Kiekvienam katalikui labai gerai yra žinomas R. Katalikų Bažnyčios mokslas sulig sakramento moterystės. Kaip Kristus paliko savo Bažnyčiai teisę ir priderysę teikti savo žmonėms sakramentus, taip lygiai nuo Bažnyčios priguli statyti ir išlygas, kurios turi būti pildomos priimančios moterystės sakramentą, taip ir kitus sakramentus. R. — Katalikų Bažnyčios drausmės sulig moterystės sakramento yra, kad jįsi būtų priimamas vietinio klebono ir dviejų liudininkų aktyvausdoje. Bažnyčios drausmės sulig moterystės sakramento, jeigu neminėsiu kitus šaltinius išskiliausiai nustatyta Concil. Tridentino dekreto, Qui aliter quam praesente parochia vel alio sacerdote de ipsius... licentia et duobus vel tribus testibus matrimonium contrahere attendebunt eos sancta synodus ad sic contrahendum inobedientes redditis et huius modi contractus irritos et nullos esse decernit. Pijus X gi dekrete Ne temere dar aiškiau nustatė Bažnyčios klausimą.

„Tėvynės“ redaktoriaus išvadėjimai, kad beveik viso pasaulio valstijos pripažįsta jungtines bažnyčios, girdi, teisėtoms, mums tuo nei kiek nepripažįdo, kad tai tokios jungtines būtų sakramentas nes A. Kristus ne valstijoms paliko teisę ir priderysę dalinti sakramentus, bet savo Bažnyčiai.

b) nei viena valstija tokias bažnyčios sutartis nevadina sakramentais.

c) joki valstija neturi teisės reguliuoti tikėjimo dalykus, juos panaikinti, mainyti, arba tvirti naujus.

Sulig nemalonios „Tėvynės“ Redaktoriui kontrolės ant moterystės sakramento mes tik tiek šiandien pasakysime, kad Kristus palikdamas savo Bažnyčiai teisę ir priderysę dalinti visus sakramentus, tuom pačiu ir priskatė kad katalikai Kristaus jėms paliktus sakramentus pagal Jojo Bažnyčios mokslą ir primintų.

Ne ką gi vėl padarysi jeigu „Tėvynės“ redaktoriui nepatinka, kad katalikų Bažnyčios moterystės sakramentas yra ne sulaužomas. Kokios pasekmės iš sulaužomos moterystės išeina aš manau ir „Tėv.“ redaktoriui labai gerai žinomos. Jeigu tik atkreipsi atidą į Suv. Valstijas, kur kas met priskaitoma apie 2,000,000 sulaužytų moterystės ryšių, aišku koks didelis iš to gresia visuomenei pavojus. Pati valdžia išklo būdo, kaip užkirsti kelią loqui.

„Moteriškė surišta yra įstatyma, pakol gyvys yra jos vyras, bet jeigu numirtų jos vyras liuosą yra... sako šv. Povilas (ad Corinth. VII. 39)... „O tiems, kurie yra moterystėje, prisakau ne aš, bet Viešpats, idant moteriškė nuo vyro nesisikirtų... o jei atsiskirtų, idant be vyro pasiliktu... o vyras tegul neapleidžia moteris (ad Cor. VII 10—11).“

„Tėvynės“ Red. kaip didžiulį prirodymą delko Bažnyčios saugoją moterystės sakramentą, paduoda, kad, girdi, kunigai iš to turi gausų įplaukimų šaltinį. Tik reikia tiesiog stebėtis kad žmogus norintis, kad jį kas vadintų inteligentu vartoja tokius argumentus.

Jeigu tik tokiais šūvais „Tėvynės“ redaktorius bombarduos R. Katalikų Bažnyčios dogmas kaip pav. jog kunigai ima pinigų nuo žmonių už patarnavimus, prie sakramentų dalinimo, netoli jįsi pasieks. Nedaug visai reikia inteligencijos, idant suprasti, kad „Tėvynės“ Redaktoriaus taip vadinamieji, įplaukimai visai nieko bendro neturi su sakramentais. „Sakramento vertė nei kiek neatmaino, ar kunigas bus apmokamas už patarnavimą ar nuo aukos ateisakys. Jeigu gi žmonės duoda aukas, už patarnavimą, ne už sakramentus, nes jie jokiais tūrtais negali būti apmokami, tai jie labai gerai supranta, kad kunigai tokie pat žmonės kaip ir jie ir reikalauja apsidėdymo ir valgio, kas gerb. „Tėvynės“ redaktoriui visai neatėjo į galvą. Beto kunigų aukos visuomenės reikalams, kur kas yra didesnės negu tų ypatingai rėksnių, kurie kunigams taip labai užvydi jų teisingo uždario. Kas ką dirba, turi iš to ir gyventi! Kuo gi „Tėv.“ redaktoriaus mano, kunigai turėtų būti gyvi!

Tuščia ir keista „Tėvynės“ redaktoriaus viltis, kad, girdi, Bažnyčia prisilenks prie pažangos ir atmainys tas formas, kuriomis apstatytas moterystės sakramentas, t. yra Kristaus Bažnyčios pagal „Tėvynės“ redaktoriaus žodžius, ikišiol buvo klaidoj, kad jai reikėtų panaikinti iš pradžių žinoma moterystės sakramentą, o paskui ir kitus arba atiduoti jų dalinimą valstijoms. Ką jį!

Ne Tamata „Tėv.“ redaktoriaus mokslų Kristaus bažnyčią, ką jįsi turi daryti Teisėtos Bažnyčios valdžios didesnis autoritetas josios mokslo dalykuose, negu Žemaičių Seminarijos exklieriko „Tėvynės“ dabartinio redaktoriaus Beto aš užtikrinu gerb. „Tėvynės“ redaktorių, kad Bažnyčią negriaua Kristaus palikimo, — tą darbą varo įsirežę kiti nuo pat pradžių Bažnyčios įsteigimo, į jų eiles įjairšiusi yra, ir „Tėvynė“!

Antgalo „Tėvynės“ redaktoriaus sako, kad aš per vėlai jį pavadinau bedieviška nors, girdi, jį nėra niekur pasakiusi, kad Dievo nėra. Na, čion tai jau tikrai mano apsilėidimas! Už tai nuo šios valandos, pakol jį nepašalinu kasuosi šv. Bažnyčios pavardę vadinsiu jį ne bedieviška, nes gal jį ir tiki į Dievą, bet prieš katalikišką, nes griauna Kristaus Bažnyčios pamatus, ir kaip apie tolia informuosiu visuomenę.

Baigdamas turiu pastebėti dar kad S. L. A. nariams, kurių didžiama yra katalikai reikėtų už protestuoti prieš tokį jų tikybinių jausmų įžeidimą jų organe „Tėvynėje“ ir pareikalausti viešai klaidingų nuomonių apie Kristaus Bažnyčios mokslą sulig pamatinių jos dogmų atšaukimo. Su pagarba,

Kun. Pr. Augustaitis.

S. L. R. K. A. REIKALAI.

WATERBURY, CONN.

Padarykime gyvenimų mūsų susivienijimą. Jau tik kelioka dienų lieka iki būsimam S. L. R. K. A. Seimui, kuris ateisbus pradžioje birželio š. m. Scranton, Pa. Šimtinis seimas tuo yra nepaprastas, kad drauge minėsime trisdešimties metų jubilėjų nuo jo įsikurimo. Po tiek metų mūsų organizacijos gyvavimo gana aiškiai galima pamatyti tas kliūtis, kurios nedavė plėtotis, augti karis taip ir turtu. Ką gi tai reiškia, iš pusės milijono lietuvių, gyvenančių šioje šalyje, priguli prie Susivienijimo apie dešimtį tūkstančių narių!

Kodel taip yra? Tai atsakytų yra sunku. Spręsti galima, kad ikišiol mes visai mažai savo organizacijai rūpinomės, ir jos tobulumui, bei svarbą, buvo palikti pasakutynėje vietoje. Tiesa juk turime Centro Valdybą, kuriai pavesta rūpintis, ir kitus prie to raginti.

Bet prie dabartinio dalykų stovio, tai kad ir geriausia turime Centro valdybą, tečiau turime taisyti ir kliūtis tas prašalinti ant visados. Ir kuogrečiau, tuo geriau. Tai gi dalyvaujantys šimtinio seimo mūsų kp. atstovai turi pataisyti šiuos už vis svarbiuosius dalykus. Būtent: sulginti visiems nariams mokesnį, — kad kiekvienas prigulintis narys mokėtų pagal savo amžiaus metus, o ne vienodai, kaip kad buvo mokama ikišioliai. Delko? Kad inkorporuoti čarterį kiekvienoje valstijoje. Antra pasakius neskriausime vieni kitų, nes tokį mažą mokesnį mokant, tai negali mūsų organizaciją gyvuoti, ir primti atsakomybės už kiekvieno nario mokesnį, — po mirtinę. Pv. narys prisirašo 45 m. amžiaus (žinoma čia kalbama apie tuos, kurie prisirašė prieš spalį 1 d. praėjusių metų) ir pirmą skyrį moka po \$2.00 į metus. Kad savo pomirtinę sumokėti, turi prie Susivienijimo prigulėti apie 65 m. Tai kiek reikėtų gyventi?

Daugiau, kaip šimtą metų!... O mūsų išeivii, tokiose aplinkybėse gyvenant, amžių galima skaityti tarp 65 m. ir 75 metų. Tai didelis, ir kiekvienam aiškiai suprantamas nedateklus.

Antas nemažiau svarbus klausimas, tai mūsų organo įsteigimas. Toki didelė organizacija be laikraščio, tai kūnas be dvasios. Ir jeigu mes nūdien, atsidūrėme tokiam keblame pagėjime, tai tik pasidėkojant mūsų pamiršimui visų svarbiausio dalyko — spaudos ir jos galybės... Tiesą turėjome, ir turim dabar sandomą S. L. R. K. A. organą. Bet ar atsako savo tikslui? Anaipol! Vieną, kad kas nori tai skaito prenumeruoja t. y., nario „loska“, noriu skaitau, nenoriu ne! Antra jeigu mes įsteigime nuosavą organą (ką neabėjoju) tai žinomas dalykas kad „Kur bus organas ten ir Centro Raštinė“. Tas panaikins daugelį kėblumų ir net sumažins kai-kurias išlaidas, pv. susirašinėjimą Centro su organų ir t. p. O mūsų organizacija pradės naują gyvenimą! Ką klausimas kas tą organą užlaikys ir t. t. Atsakytį galima: Ne kas kitas, kaip tik mes patys nariai, primokėdami dešimtis centų į mėnesį, palaikymui organo ir Centro valdybos. Pasizūtrėkime į savo konstituciją, kur taip gražiai kalbama apie apviertą bei jos platinimą. Antra vertus juk mūsų priedermė rūpintis vieni kitais ir šviesrai mano apsilėidimas! Už tai nuo šios valandos, pakol jį nepašalinu kasuosi šv. Bažnyčios pavardę vadinsiu jį ne bedieviška, nes gal jį ir tiki į Dievą, bet prieš katalikišką, nes griauna Kristaus Bažnyčios pamatus, ir kaip apie tolia informuosiu visuomenę.

metus! Išėjimus reikėtų padaryti šeimynoms, kur vyras, moteria ir vaikai priklauso. Jis turėtų mokėti per pusę t. y. penkis centus — mėnesyje. Praėjusiųjų metų seimas nutarė, pirkti nuosavus namus, bet kiek yra žinoma, tas liko neįpildyta. Delto kad kur seimas buvo pavadęs nupirkti namus, komisija, nors ir rado parankią vietą, tečiau negalėjo pirkti valstijoje, kurioje neinkorporuotas čarteris. Man taip atrodo, kad visai gerai tas padaryta. Nežiūrint į tai būsimasis seimas pataisyta spraga, ir įsigys nuosavus namus. O ten bus intaijyta Centro Raštinė ir būsimio organo redakcija. Nors tai didelis darbas, bet vis bus galima, laikui bėgant sutvarkyti ir gyvenimui įvykdyti. Neprasių čia bus paminėjus ir trečią klausimą, kuris jau buvo praėjusius seimus gyventas ir vis paliktas ant toliau, tai kad Centro valdyba būtų renkama visuotiniu balsavimu. Seimams tik užtvirtinama. Prisiūtrėkime mūsų seimams, kiek ten trūkumo būna.

O už ką? Daugiausiai už vietas, kiekvienas kp., leisdamą savo atstovą, žuoda šiekus bei tokius inekimus, patarimus. Ar jie pildomi? Anaipol ne! Ką savo susirinkime nutarė kad rinkti naują valdybą ar ką panašaus. Atstovas — priešingai, nuvažiuojęs pristoją prie kokios norints „partijos“ (kaip kad pats buvau liudininku praėjusių metų seime) ir ne taip, kaip kp. nutarta elgės, bet laikosi savo „partijos“.

Kas kitas jeigu mes visi rinkimose dalyvausime, tai mūsų „valdininkams“ per seimus nereikės nei „funditi“, nei galvos sau laužyti, nes žinos, kad nieko iš to nebus. Mes tad žiūrėsim į jų darbą ir apie jų vertę spresime patys nariai. Praeitais metais juk buvo išrinkta čia virtinė „komisijų“ — kpmistijėlių. Kaip tai „kolonizacijos klausim“, „Namų pirkimo“, „Literatūra komisija“, ir kas jas ten gali suminėti. O iš tų komisijų ar atliko gerai savo užduotį nors viena? Abejoti reikia, nes per organą nei kuklų apie savo užduotį... ir veikimą. Kalbininkas reikėtų rasti ir paklausti, kodel taip daroma.

Mano nuomone, čia tai kalta valdyba, kuri neprimena toms „komisijų — komisijėlėms“ apie jų priedermes. O gal aš klystu? Bet... organas apie tai tyli... tai prisieina manyti, kad kai-kurie „valdininkai“ veltui vardą nešioja, jie savo priedermes pamiršta. Taip dalykams stovint ko galima tikėtis iš tokios organizacijos? Ir kas mums lieka daryti? Nelaukiant visas tas kliūtis stengties pašalinti.

Ir stoti į naują darbą. Minėdami 30-ties metų jubilėjų papildykime trūkumus!

Connecticut apskrčio organizatorius,

Juozas B. Šalūnas.

866 Bank st., Waterbury, Conn.

PITTSBURGH, PA.

S. L. R. K. A. 138 kp. laikė savo susirinkimo 22 d. balandžio svarstė prezidento Krūšinsko paduotus sumanymus. Prieita štai prie kokių nutarimų:

Pirmas sumanymas yra naudingas visiems mūsų nariams.

Kas link antrojo, tai būtų nariams skruada mokėti į mėnesį po 10 centų už organą. (Mokėti už organą tik 60 centų, bet kitų 60 c. būtų susivienijimo reikalams. Žiūr. F. as straipsnį „D.“ No. 10.) nes tas mokesnis turės būti per kelius metus. O gal reikės ir daugiau mokėti kai po 10 centų. (?) Po tiek mokant pasidaro gana didelė pinigų suma. Išmetus 15 centų našlaičiams ir tautos reikalams palieka \$1.05. Per dešimt tūkstančių narių pasidaro dešimt tūkstančių ir penki šimtai dolerių. (Tai dar geriau. Susivienijime esant pakankamai pinigų, bus galima geriau aprūpinti jo reikalus. Nėra ko bijoties kad susivienijimas liks turtingesniu. „Dr“ Red.)

Pirma mokėjime po 50 centų už organą ant metų buvo per mažą, pradėjome mokėti po 75 centus, taip-pat negana, dabar jau nori po \$1.05 o gal dar daugiau. (Bereikalinga baimė! Patartume perskaityti „Dr.“ No. 10 įžanginį straipsnį dar kartą „Dr“ Red.) Taigi mūsų nuo-

monė yra toki, kad kiekvienas narys užmokėtų pirmą metų 50 centų del inkurimo apsaustvės, ir taip pasidaro penki tūkstančiai dolerių ir iš skaitytojų taip-pat galime sakyti tiek pat susirinkus, taigi su dešimt tūkstančių bus galima inkurti savo spaustuvę. Tokiu būdu nebus susivienijimo nariai nusikrausti, nes jiems nereikės daugiau mokėti kaip tik vieną metų po 50 centų, o už organą galime mokėti po 75 centus, kaip dabar mokame.

Paimkime kitus susivienijimus, jie gauna laikraštį uždyką o dar po mažesnes mokesnis moka. (Netiesia. Tautiškas susivienijimas moka organizacijos reikalams ir už organą 15 centų kas mėnuo. Red.), o mums nėra galo su toms mokesnimis.

Trečias sumanymas perkelti nariams pirmo skyriaus į augštesnius skyrius pomirtinės būty ne labdarystė. Nes tas narys, kuris priklauso prie susivienijimo per 10 metų arba ir daugiau, šiandien jau yra senas ir persikeldamas į augštesnį skyrį turi mokėti 60 ar 70 centų mėnesyje. Tai ištikro tokiame žmogui susivienijimas bus skriauda. Tas senelis būtų priverstas mokėti ir prigulėti prie susivienijimo, nes kitos draugystės jo negali priimti: jis yra per senas. Sakysiu seneliui bus nauda persikelti į augštesnį skyrį, nes jis gaus 100 dolerių pomirtinės daugiau, arba 250 dolerių. Bet kas iš to, kad šiandien tas žmogus negali sau duonos užsidirbti ir save išimaitinti o dar reikia mokėti nemažesnius bet didesnius mokesnius. Taigi mūsų nuomonė, mokesnis lai palieka kaip buvo (Bet kaip apie daugelio valstijų reikalavimą? Juk mokesnių suliginimo klausimas ir išskilo del tos priežasties. Red.)

4. Link užlaikymo agento arba organizatoriaus, tai mes randam jį nereikalingu. Susivienijimui mokesniai kyla, o kitas iš to naudotisi. Kiekvienas narys žino kad čia bereikalinga mėti tūkstančius dolerių agentams. Visos kuopos juk rūpinas ir nori kad turėti daugiau narių ir be agento.

5. Kad kiekvienas narys mokėtų po vieną centą stipendijos fondui, tai čia mažai pinigai, bet tik daugiau darbo. Tečiau vis pinigai. Per visą 10,000 narių susivienijimo susidės į 100 dolerių. Nereikia.

Aleksandra Kazlauskas, pirm. Kasparas Smigelskis, rašt.

LEWISTON, ME.

25 d. bal. 26 kuopos S. L. R. K. A. laikytame susirinkime vienbalsiai nutarta:

1. Savo organo nusteigti. Verčiau samdyti kaip dabar. Samdyti pigiau. Steigiant savo organą kenktų susivienijimui ir nariams, nes prisidėtų daug nereikalingų mokesnių.

2. Nesutikta mokėti organo ir centro raštynės užlaikymui po 10 centų kas mėnuo (kas organo neima po 5c.). Geriau nariams lengvint mokesnius, bet ne sunkinti.

3. Link persikeltimo į augštesnį skyrį, tai daugumas del metų negali persikelti. Tai ką daryti su tais, kurie priguli prie susivienijimo jau per 15 metų. Sumanymą atmetame.

4. Jeigu narys iš savo gerų norų ir įsitikinimų pristoją prie organizacijos tai jam nereikia nei organizatorių nei agentų. Taigi sumanymą turėti organizatorių atmetame.

5. Mokėti po 1 centą nereikalinga. Atmetame.

6. Nutarta nusiųsti delegatą į seimą, nes per dideli iškaščiai.

7. Susivienijimo komitetą (gal valdybą?) užtvirtinama tą patį.

Čereakevičius, Rašt.

100 kuopos nuomone reikale pasikalbėti S. L. R. K. A. centro valdybos klausimų:

1. Kuopa randa reikalingą įsteigti savo organą.

2. Organo ir centro raštinei išlaikyti mokėti kas mėnuo po 10 c. šeimynoms nariai kam organas nereikalingas turėtų mokėti po 5c.

3. Mokesnių suliginimas, kad senieji nariai mokėtų mokesnius nuo tų metų, kuriuose jie įstojo Susiv., bet ne nuo dabartinio metų amžiaus. Kadangi kai-kuriems,

ypač seniesiems būtų nemažas apsaunkinimas.

4. Reikalinga Susiv. turėti savo nulinatį organizatorių, bet su išlyga, kad organizatorius atlaikytų kiekvieną kuopą nors kartą į metus.

5. Įvesti, kad kiekvienas narys mokėtų 1 c. metams į Susiv. stipendijos fondą.

6. Numazinti pašalpos skyriaus mokesnius, kadangi tautiškojo Susiv. pašalpos skyriaus mokesnis yra daug pigesnis, tat ten ir nariai noriau rašosi.

P. Cibulskis, pirmininkas, J. Lobikis, raštininkas.

MINERSVILLE, PA.

24 kuopa S. L. R. K. A. Minersville, Pa. susirinkime laikytame, 18 d. balandžio 1915 m. pirmiausiai išrinko tris delegatus į 30-tą seimą. Delegatais išrinkti: 1. Kazys Vasiliauskas, 2. Jonas Mikutavičius, 3. Vincas Parulis.

Kas link savo organo įsteigimo, jeigu seimas matys reikalingu didesnią naudą, tai mūsų kuopa sutinka ant savo organo, apmokant 75 centų, tik ne daugiau kai vieną dolerį metams. Tik tie turi mokėti, kurie skaitys ir kad jie rastųsi, kiekvieno namuose. Organą, turi imti visi kurie nori. Tie, kurie nenori, vis tiek turi užimokėti paskirtą mokesnį už organą, pirmame bertainyje kiekvienų metų. Bet kad nebūtų po du ar daugiau organo numerių, vienoj grinėioj.

2. Tautos centai ir našlaičių fondo mokesnis gali likti po senovei, be kitokių dadėkų.

3. Kas link suliginimo mokesnių senų narių su naujais pagal amžiaus, tai mūsų kuopa ant nesutinka. Sako, kad visi teisingai mokame pagal konstituciją seną ir senų narių neturėtų, judint. Bet jeigu valstijai to būtinai reikalauja, tai seimaa gali sulginti, tik su taja išlyga, kad dabar esantys senieji nariai pirmo skyriaus gautų dideletį po 50 dolerių tai yra 200.00 dolerių pomirtinės į vietą \$150. Tą sykį gali lyginti mokesnį nuo amžiaus. Taip-pat naujiems nariams, mokantiems pagal naujos konstitucijos, sulaukus 60 metų turi būti dadėta 50 dolerių, kaipo dovana geram sanariui. Tą matydamas kiekvienas greičiau rašysis ir kuopos, pasididins be apmokamų organizatorių, o ir susivienijimas nebus nuskriaustas.

4. Organizatorius šioje apieilinkėje yra nereikalingas. Organizatorius darbą gali atlikti kuopų raštininkai, geriau žinodami, kuris iš šeimynos priguli, o kuris nepriguli.

Bet seimas būtinai turi, apsvastyti kaslink kuopos raštininkų algos. Kuopos raštininkas turi darbo, beveik tiek pat kaip ir centro raštininkas, delto kad kuopos raštininkas, turi viską tvarkiai surašyt, sukailektuoti, išskirstyti, suskailektuoti ir viską padarius pasist centro valdybai tik del peržiūrėjimo. Kiekvienas gerai žino,

kad kito darbą daug lengviau yra kritikuoti, neg pačiam dirbti. Todel mūsų kuopa reikalauja, kad nuo visų surinktų pinigų turėtų tiesą pasilaikyti po 10 centų, nuo dolerio kuopos reikalams, iš kurių turi būt apmokama kuopos raštininkui, už sąlę, už popierą, kurių kuopos raštininkas turi pirkti, už krasos ženklelius, be kurių krasa netų pačių pinigų čekį neveža į centro kasą. Tas viskas turi būt apmokėta, bet kad kuopai yra perdaug visokių dadėkų kiekvieną bertainį, tai kuopos valdyba net nedrįsta pareikalauti nuo kuopos narių extra mokesnių. Tokiu būdu geriausiai kp. raštininkui del ramumo imti ir užmokėti iš savo kišenės, kad kuopų raštininkai yra visi beveik iš neturtingų darbininkų, tai labai yra malonu mokėti iš savo kišenės.

Todel yra geistina, kad šis 30-tas seimas nepraleistų be apsvarstymo taip, kaip praleisdavo kitais metais, nes mums pirmesni delegatai nusiskundžia, kad kas metai tuos reikalavimus, atmeta ant toliau, o tame nukaltina labiausiai centro valdybą, kuri sau nepasivdyti pasiskirti geresnės, algos ir neatidėda ant kito seimo.

5. Po 1 centa, į susivienijimo stipendijos fondą labai sunku iškollektuoti, nes mūsų žmonės 1 centą nelaiko už pinigą, ir jo niekur nenori mokėti. Todel prisieiti ir vėl kuopos raštininkai uždėti naują našą. Bet kaip ten padarys, seimas, taip bus gerai.

Juozas A. Lazanevičius, rašt.

BROOKLYN, N. Y.

42-os kuopos inesai 30 amui:

1. Įsteigti savo organą, kurio užlaikymui mokėti po 10 centų kas mėnuo, šeimynų — geriamams neimantiems organo mokėti po 5 c. kas mėnuo, organas, turį būk Brooklyn, N. Y.

2. Sulginti narių mokesnį sulig amžiaus.

3. Kad kiekvienas narys įmokėtų po 1 centą ant metų stipendijos fondo.

4. Kad kiekvienas Su-mo narys įmokėtų po \$1.00 laik vienų metų ant pirkimo Su-mui savo namų kas įmokės \$10.00 to fotografiją patalpinti namų kambarėje.

5. Atspauzdinti pataisytą Su-mo konstituciją tik ne su pakitavone kartu.

6. Turėt apskrčio organizatoriaus su apmokėjimu iš centro.

7. 31 seimą laikyt Brooklyn, N. Y.

8. Išršti kaip nors klausimą kad parapijų suirutes ne lepkų Su-mo reikalams.

9. Palikt pusę įstoimo kuopos kasoje visų sk. naujų narių.

10. Kad vargonininkai darbuotų kartu su kuopa Su-mo reikaluose.

11. Kad seimo atstovai būt tik su mandatais ir išbuve kuo poje 6 mėnesius.

A. K. Jukys, pirm.

K. J. Krūšinskas, rašt.

Rubliai Rubliai

Neužmiršk savo giminių tėvynėje. Kiekvienas doleris jiems dabar nusijstas labai mielai jų priimtas. Atsimink, kad giminės anoj pusėj vandenyno la-lai reikalingi pagalbos taigi jūsi prideristė jiems padėti.

Mes gvarantuojame, kad, jūsi pinigai bus nusijsti tam asmeniui, kuriam siųsite ir be mažiausio užtruiki mo. Mūsų susiršimai su Rusijos bankais leidžia mums taip padaryti.

Prieš siuntimą pinigų pasiklausk mūsų apie kainas, nes rubliai dabar pigesni, neg kad pirmiau jie buvo. Visada siųsk savo pinigus per seną ištikimą

PEOPLES STOCK YARDS
State Bank

Ashland Ave. Kamp. 47-tos gatv
Chicago, Ill.

Seniausia, didžiausia ir stipriausia, BANKA vakaruose nuo Stock Yardu.

Sis Tas.

Ant galo ir socialistas parūpo tikėjimas. Atsikvieta Chicago koki taurdonai iškepta "kuniga" M—ų ir siuntinėja ji po salinių svetaines, kad sugaudytų socialistų "draugų" pakrykusias dūšes ir išgelbėtų jas nuo byro, viskietės ir brandės tvano. Kad tik salininkai nesukeltų maišto?

Tautininkų organas "Lietuva", pažymėdamas katalikiškų organizacijų augimą, pastebi, kad dauguma iš jų gyvuoja tik ant popieriaus. Vargšė, ką ir besakytų. Gaila jai katalikams geros popieriaus, ant kurios tie parašo savo įstatus, o kurių Tautiškoji tautininkų partija ligšiol negali sudaryti. Kaip matyti tautininkams net ir popieriaus trūksta.

Oho! "Laisvė" praneša apie peršūnų bylos iš numirusių prisikėlimą. Nejaugi žaibai ir perkūnams sumestas aukas iš anapus grabo? Ši nelaimių pasaulį begriaušmų atgal prisiųs!

Cia—Sukusas "Tėvynėje", ingavęs nepaprastos drąsos, pradėjo "Gyvenimo Ruožuose" daužyti carų ir karalių sostus, ypatinai jis iniršęs ant Rusijos, Anglijos ir Prancūzijos. Už tai vokiečius ir Vokietiją kelia į padebesius, nes ten esąs viso kultūriško sukimosi centras. Tikrai Vokietijos kaizeris pažadėjo Cia—Sukui koki pusę tuzino medalių, kad jis išsiuostų gilia numskusį vokiečių kultūringumą.

"Laisvė" pažymėdama pirmąją gegužės šventę, pataria socialistams įsipilti širdysna daugiau socialistiško pasišventimo, bet nieko nesako kokiu būdu tą operaciją padaryti, ar su pompu pagelba ar kitu kokiu įrankiu. Neprašy būtu savo akimis pažūrėjus, kaip socialistai drąsai ir pasišventimus į savo širdis pompuoja.

Tikras vargas su tuo "Darbininkų Balsu". Užsišpyrė ant savo mokslinių neklaidingumo ir nei krust iš vietos. Kad nors parodytų kur tų mokslinių tas neapkaučias nejudamas turtas slepiasi.

Irgi gudrus pasakimas: Nesuvisieniję tarp savęs lietuviai negali reikalauti Lietuvai autonomijos. Gali sau vokiečiai Lietuvą teruoti, gali jai rusas naikinti, gali ją lenkai ir "polščiai" verst o tu, būdamas lietuviu nedrįsk jos reikalais rūpintis, nes tautininkai ir socialistai dar iš miegų nesukilo. Čia tai jau visai kreivai nudurė "Darbininkų Balsas". Nenorit sykiu bočių šalies gelbėti iš vargų, — varu nieks neverčia, tikrai ir kitiems nekludykkit naudingą darbą nuveikti.

Lietuviškas humoras ir satyra suvažiavo į "Darbininkų Vilčių" suinurusias angliškas kariatūras.

Ir vėl "Naujienuose" tara-bumbių garsai pasigirdo. Po visokių miktonų ir pyptki oras buvo šiek tiek atvėgęs, bet dabar, įvažiavus į "Naujienu" redakciją žvingiantiems ir kriekiantiems pašaipos ir pajukos kumeliukams, jaučiasi ore baisi audra. Bus "šlektai" su "Naujienu" šerinkais, jeigu jiems teks šerti "Naujienu" žirgus.

"Keleivis" ir "Laisvės" baisesi bendradarbiai vadina tuos laikraščius pliankalų maišais. Argi "Keleivis" neapskelbs ir jiems raudonosios kovos su ni-

keliais, daimais ir kvoterukais. Juk tai baisus laikraščių įžeidimas.

"Keleivis" rašė, kad "Draugas" įsišoko priskirdamas lietuvių juodrankius prie socialistų abazo, bet kaip dabar paaiškėjo, tai "Keleivis" ne tik kad įsišoko, bet ir su visomis keturiomis murtelėmis į savasias-gi kilpas. Montvydai socialistiško muilo ir kvėpalų platintojai buvo. Ką dabar "Keleivis" pasakys?

"Vienybė Lietuvninkų" kviečia Amerikos lietuvių į naująjį bepartijvį seimą. Bet kas žin, kas ant to seimo bevažiavus. Socialistai patenkinti savuoju, katalikai dar nemažai darbo turi su savo seimo nutarimų vykinimais. Pasilieka tik viena tautininkų tautiškoji partija, kuri ligšiol dar ir su įstatais neapsidirbo. Geriaus, vyrai, taisykime ir vykdinkime senuosius nutarimus. Naujieji nepabėgs.

Ir parūpo-gi visiems katalikiškų draugijų legaliskumas. "Tėvynė" net su detektivais skrieja Ameriką skersai — išilgai, norėdama sušnypinėti, kur katalikai dar nesilegalizavę. "Ateitis", bostoniškė, taip uoliai "Tėvynę" padeda, kad perspauzdinėja "Tėvynės" trijų sieksnių ilgio apkaltinimo aktus. Ant galo ir "Lietuvos" Jurgis Spurgis prasišiepė, nugirdęs apie legalizavimosi. Iš viso to tautiškojo lermo katalikams tik nauda. Išsiuostę tveria naujas draugas ir narių skaičius auga kaip ant mielių.

"Jaunoji Lietuva" įžiūrėjo pro melsvus akynius, kad "Pažanga" esanti "Draugo". Gal jina ir ispejo. Tokio pat mastu galečiau ir "Jaunajai Lietuvai" atmatuoti, ypač kad ji pati pasiskelbė, kad susiliejo su "Lietuvos Žiniomis" tikrai negaliu ligšiol suprasti, kaip tai būtų galima per vandenynų plotus susilieti. Negut koki stebuklingu įputimu.

Vertėtų pasiteirauti ar jau Brooklyn seime daktarų paaukoti turtai pasiųsti Lietuvos sušelpimui ir jai laisvės išgavimui, ar gal jie tebėra gausių, aukotojų kišeniuose. Kad tik mūsų daktarėliai neužmirštų savo prizadų.

Tūli optimistai nori po prievartą "Burbulą" ir kritikus iškelti, net straipsnius tuomi reikalu laikraščius pyškina. Tuo tarpu-gi Burbulas nei svajote nesvajoja apie taip augstą garbę, jam užtenka ir to ką turi. Bereikalingi tik proto ir mirties intempimai.

Peržiūrėjus visus socialistų gegužinės šventės laikraščius numerius, galima pastebėti daug baisesių paveiklų, liepsnųjančių eilių, bet vargiai surasi bent vieną nuoseklesnį straipsnelį. Labai jau mūsų socialistai pradėjo įspūdiškai gyventi.

Dar kaip reikia ir oras neatšilo, o jau tų nelemtų mūsų tai pilni laikraščių lapai. Nukankins nelabosios, taip anksti pasirodė.

"Naujienu" jaunimas mano kad būtų gerai išleisti jaunimui laikraštį. Ir be vargo tai galima padaryti. Atgavinkite "Jaunimo Sapnus" ir viskas bus kaip pataukta.

"Socialistams" nemažai parūpo visoki činai. Kiekvieno jų laikraščio lapuose randasi po 5 generalus, 10 kapitonų ir 20 feldfeblų. Matyt, vargšai, tarnaudami rusų kariuomenė činų neingavo, tai dabar nors popierinius garbės ženklus norėtų ingyti.

Burbulas.

Mūsų Dirva.

KUR GERIAUS MŪSŲ DARBININKAMS.

Jei darbininkas parašo laikraštį apie savo dirbtuvėje padėjimą, tai dar nereikia, kad jis tuomi pataisė savo vargingą gyvenimą. Kiekvienas iš darbininkų žino, koks ištikrųjų yra dirbančio žmogaus padėjimas, kaip sunkios darbo sąlygos, bet nevienas iš jų negali to blogumo pataisyti, nes jų visų mėginimai nuėina niekais kovoję su darbdaviu arba dirbtuvės savininku. Ypatinai toji kova neatneša pageidaujamų pasekmių tose vietose, kur darbininkai nėra susiorganizavę. Dažniausiai tie patys darbininkai stojasi darbininkų judėjimo priešais ir prie kiekvienos pasitaikiusios progos įskundžia užveizdai arba darbaviui susipratūsio darbininko norą iškovoti sau geresnę ateitį.

Nespejame prieiti prie savo mašinos, o jau užvažda ar kas kitas iš prižiūrėtojų ir tave skersuoja ir ieško tik progos pašalinti iš dirbtuvės. Mat jam anksti rytą pranešė tavo draugai, kas tu per vienas esi. Geriaus šiek tiek darbininkui priglulint prie kokios nors organizacijos arba unijos. Dirbtuvės savininkai nors ir labai neapkenčia organizuoto darbininko, bet skaitosi su juo, nes žino, kad tą darbininką remia galinga organizacija. Su tokiais darbininkais apsieinama švelniau ir nesukriaudžiama taip, kaip niekur neprigulinčių prie darbininkų organizacijų darbininkų.

Organizacija dažnai yra tarpininkė tarp darbininko ir darbdavio. Geriausiai tas tarpininkavimas galima pastebėti plačiai tarp angliškųjų praplatinusių komitetų, kurie kiekviename atsitikime gina darbininkų reikalus ir neleidžia jų per daug išnaudoti. Neretai pasitaiko, kad angliškųjų komitetai, savininkui nusikraudus dirbtuvės darbininką, apšaukia streiką, kuris nors ir dideliu vargu, bet retkarčiais išlaimėjamas. Per streikus nemažai nukentėia savininko reikalai, — tai jis ir stengiasi darbininkams nors mažumoj jų reikalus petenkinti. Unijos kai kada su dirbtuvės savininkais padaro kontraktus, sulig kurių, pagaliau nustatytų sąlygų turi elgtis darbininkai ir darbdaviai. Darbininkams užtikrinama darbas, kol neužsibaigia kontraktas laikas.

Jungtinėse Valstijose tvirtiausia organizacija, tai angliškųjų unija, kuri yra labai daug nuveikusi darbininkų sąlygų pagerinimo srityje. Angliškais geriausiai šią dieną gyvuoja Dėdės Samo są-

žemėje. Šiuo laiku, kada visose Amerikos pramonijos šaurose jaučiasi didelis darbo nusilpnėjimas, angliškaisi teisilaiko gerai, nors ir nedirbdami pilno laiko. Angliškaisi klose nustatytas 8 valandų darbo laikas ir nei vienas darbininkas po bausmės negali ten ilgiau užsilikti. Taigi angliškaisi dirbdami trumpesni laiką yra užtikrinti, kad jiems užteks darbo ligi tas, negu kitų pramonijų šakų darbininkams, kur stengiamasi kaip galima greičiau darbas išvaryti.

Jeigu šiandieną būt jau susiorganizavę visų Amerikos pramonijų šakų darbininkai, kaip angliškaisi, tai darbininkai turėtų geras darbo sąlygas ir nereikėtų jiems per daug rūpintis rytojumi. Dirbdami trumpesni laiką ir gaudami didesni mokesni galėtų daugiaus ir taupyti, o kas geriausia turėtų darbo ilgesniam laikui. Man teko pastebėti Pittsburg, Pa. vyrus dirbančius dirbtuvėse po 10 valandų dienoje už dolių ir dvidešimtis penkių centus, tokie darbininkai, jeigu dar vedę jokiū būdu negali pragyventi. Tiesa, jie praminta, bet kaip vargiai. Gerai dar, kad ir toks darbas pasitaiko, bet jei kurią dieną juos atleidžia iš dirbtuvės, nieko tada nepasilieka, kaip badą kęsti.

Ypatinai man atrodė vargingu lietuvių miesto darbininkų padėjimas. Baisus skurdas jų tarpe viešpatuoja, ar ne geriaus jiems būtų pasitraukti iš miesto dirbtuvių, eiti dirbti į angliškąs kasyklas, kur sąlygos daug geresnės ir patys pragyvenimas lengvesnis. Žinoma, norint lietuvių darbininkas pasirinkti sat darbą angliškąs kasyklose turėtų pasirūpinti gauti žinių, kur yra geresnės darbo sąlygos, kur patogesnės pragyvenimas ir negresia darbininko gyvenimui pavojus. Daugelyje angliškųjų kasyklų apeliokėse randasi gražių miestukų su lietuviškomis bažnyčiomis ir parapijomis.

(Talpinami gerb. "Mūsų Dirvos" bendradarbio straipsnelį, turime pažymėti, kad p. S. M. gal truputį per daug nupeikia miesto darbininkų padėjimą išgirdamas angliškųjų darbo sąlygas. Mums teko patirti, kad daugelyje ir angliškųjų kasyklose esama daug vargo, ypač kur darbininkams prisiėina dirbti per ištisas dienas arba naktis po žeme. Tą klausimą išrišti paliekame patiems "Mūsų Dirvos" rašytojams, kurių tarkeles yra nemažai angliškųjų ir miesto dirbtuvių darbininkų gerai pažįstančių Amerikos darbininkų darbo sąlygas. Redak.).

MOTERŲ DIRVA.

I AMERIKOS LIETUVES IR LIETUVAITES.

Jau turbūt visoms lietuvišioms yra žinoma, kad egzistuoja A. L. R. K. M. S., bet dar nebus pro šalį, šiek tiek apie ją paaiškinti.

Sąjungos tikslas yra platus, čia pilnai ji cituojau:

"Amerikos Liet. R. K. Moterų Sąjungos tikslas, yra suvienyti visas lietuves katalikas moteris (kaip ištėkėjusias, taip ir mergaites) vienon Sąjungon kad:

a) savytarbiai susisėlpus medžiagiškai.

b) kad auklėjus tautinį su-

sipratimą.

c) kad platinus apšvietą tarpe lietuvių moterų.

d) kad platinus tarpe lietuvių moterų tikiybę dorą.

e) kad skelbus ir gaivinus artimo meilę.

f) kad rūpinusis jauniosios kartos pavyzdingu auklėjimu.

g) kad mokinusis gospadinytės, naminės dailės, higienos.

h) kad apsaugojus atkeliaujančias lietuviškas ir čia gimusias nuo ištautėjimo, nuo darbininkų, gyvenimo vietų nu-

puldantių dorą.

i) kad parūpinus darbo, ne-

ir atkeliauvusioms lietuviškas. j) kad lavintis politikoje ir dalyvauti joje tose valstijose, kur moterų teisės lygios su vyrų, vietose-gi, kur teisės nėra lygios, kad reikalauti išvien su kitomis moterimis teisių pripažinimo teisėtomis priemonėmis (ne militarine kova).

k) kad apskritai, rūpintis moterų reikalais."

Taigi, ši moterų katalikių organizacija, apima reikalus visų Suvenytų Valstijų Lietuvių Moterų, yra tai reikalingiausią sąjungą mūsų amerikiečių gyvenime. Per šią Sąjungą, mes visos Amerikos lietuviškos, galime labiau susiartinti, sustiprėti. Susižadodamos per seimus, galime tartis apie įvairius bendrus reikalus mūsų gyvenime ieškoti priemonių, kaip prieiti prie tamsesnių mūsų sesučių, apšviesti, palengvinti jų gyvenimus, kalbėti apie gospadinytę, politiką, tautą ir tt. Abėvelai, jeigu gerovę paliečiančią visas lietuviškas ir lietuviškas Suv. Valstijose. Veikt iš vien, (ne su skaldytomis jėgomis, kaip iki šiol), kelt moterų tautišką susipratimą ir šimtus kitų reikalų. Kiekviena šiek tiek mąstanti moteris lietuvi negali nematyti, reikalingumo tos mūsų Sąjungos, jog tai mūsų visą viltis, visa ateitis, jeigu norime gyvuoti kaip tauta, jeigu mylime tautą ir artimą, jeigu rūpi mums, kad ir lietuvių vardas nebūt užmirštas tarpe kitataučių.

Dabar puiki proga pabusti ir pradėti veikt visoms moterims. Dvidešimtas amžius — amžius šviesos ir pažangos; visų kitų tautų moteris senai jau sukiulo, organizuojasi į įvairių variausias organizacijas, veikia, dirba, argi mes lietuviškas būtime paskutinės —

argi neseniai jau laikas pradėti rūpintis savais reikalais, jog negalime ir neprivalome tikėtis nei norėti, kad kiti mums aprūpintų. Taigi lietuviškas ir lietuviškas! Platinkime ir branginkime (ne niekinime) savo sąjungos, nes ji mums labai reikalinga — puiki proga ir moterims pasidaryti per sąjungą ir savo tautai Sąjungą, turėdama tūkstantį narių, jau gali vieną atstovę siųsti į Tautos Tarybą! Tik pamąstykite ką tas reiškia! Užtai dirbkime, kiek galime, kad iki seimui (kuris atsisbus paskutinės dienos birželio) papildytume tą tūkstantį būtinai. Kuopos lai renšiu extra susirinkimus ir traukia naujas nares, kaip suma, lai platina tą mūsų brangią organizaciją. Jeigu dirbsime išvien, kaip iki šiol, lengvai galėsime tai padaryti, nes per keleta mėnesių, susitvėrė keliolika didelių kuopų, visos gerai gyvuoja. Kiekvienas ir kartu išreikšta pageidavimas, kad jis perduotų patentą su visomis teisėmis "Lietuvos Vyčiūms".

M. A. Norkūno raportas apie čarterį. Ingaliotais šiame dalykė p. Pr. Juškaitis buvo labai užimtas ir jokiū būdu negalėjo išversti angliškono kalbon konstitucijos, bet nūnai konstitucija jau yra išversta ir korekta padaryta, ir prieš Vyčiū Kongresą čarteris būtinai bus ingytas. Be to p. Norkūnas teiravosi Bostono Valstijos Bute (State House) apie šį dalyką ir ištyrė, kad idėjinė organizacija, toki kaip Vyčiū, gali gyvuoti, plėtotis ir viešai veikti be jokio čarterio, legaliskai. Raportas priimtas.

Raportas J. J. Ramanausko. Atspausdinta 2,000 aplikacijoms blankų, kurios kainavo \$7.00; 2000 laišku su antgalviais \$4.00; 1,000 konvertų \$1.35. Viso išlaidų \$12.35. Sskaita apmokėta. Raportas priimtas.

Paiškėjo, kad jau pasibaigę visos nariams aplikacijos, o kadangi jų reikalavimas yra labai didis, taigi vienbalsiai nutarta atspausdinti su tulais patobulinimais 5,000 aplikacijų ir išsiuntinėti visoms, taip senoms, taip ir naujoms kuopoms. Suredaguoti naujas aplikacijas yra ingalioti Al. M. Račkus, J. J. Ramanauskas ir kun. F. Kemėšis.

Raportas M. Juškienės. Jokių Centro izdo pinigų nuo ex-izdininko K. Urbono negavo. Nuo pereinoto Kongreso iki balandžio 20 d., 1915 m. inplaukė \$113.81. Išlaidų \$12.35. Viso Centro izde lieka \$101.46.

O. Kašetaitės raportas. Baltimorus XIX kuopa per klaidą prisiuntė Centran perviršį \$1.56. Nutarta apie tai jiems pranešti ir šią sumą priskaiyti kaip daly busimiosios duoklės. Kadangi izdininkės ir finansų raštinkės raportai sutinka, — priimta.

Raportas kun. F. Kemėšio apie Velykinę išpažintį. Yra atspausdinta tam tikri lapai, kuriuos prot. raštinkas išsiuntinėti visoms kuopoms, o kuopų valdybos jas išpildžiusios, prisiųsti atgal dviasikam vadovui. Raportas priimta ir nutarta už spaudos išlaidas atlygtinti.

Al. Račkus perskaito svarbesnius laiškus. Laiškuose rastas daug indomų ir svarbių klausimų... Vienas svarbesnių klausimų paliečia moksleivius, norinčius prisirašyti prie Lietuvos Vyčiū, kaip pavieniai nariai. Nutarta moksleivius negalintis priimti prie "L. V." kuopos, kurie yra prisirašę prie L. R. K. M. A. Sus-mo, ir gaus palidijimą iš savo Centro Valdybos, — priimti prie Centro kaip pavieniai nariai.

Prisiūsta iš "Draugo" Red. skaita, už 2000 konstitucijų \$60.60. Trumpai aptarus, nutarta užmokėti.

Nutarta išreikšti per laišką padėką L. R. K. M. A. Sus-mui ir jo organui "Moksleivui" už draugišką priėjimą Vyčiūms.

Kongresas. Nutarta Kongresą laikyti 1 ir 2 d. liepos, ketverge ir pėtnyčioje.

Susirinkimas uždaryta 10 val vakare.

Raštin. Al. M. Račkus.

Protokolas.

"Lietuvos Vyčiū" Centro ber-taininio susirinkimo, kuris įvyko balandžio 25 d. 1915 m., šv. Ro-ko salėje, Webster st., Brockton, Mass.

Susirinkiman suvažiavo: Dvas. vadovas kun. F. Kemėšis, pirm. M. A. Norkūnas, prot. rašt. Al. M. Račkus, finansų rašt. O. Kašetaitė, izdininkė M. Juškienė ir literat. komis. narys J. J. Ramanauskas.

Dvasiškias vadovas atidaro posėdį su malda 6 val vakarė. Al. Račkus perskaito pereinoto susirinkimo protokolą. Vienbalsiai priimta.

"Lietuvos Vyčiū" ženklelių patento reikale paaiškėjo kad patentas iš Washingtono, D. C. jau gautas p. M. A. Norkūno vardu. Kun. F. Kemėšis inėsa, kad patentą p. M. A. Norkūnas perduotų "Lietuvos Vyčiūms". Po ilgų svarstymų ir diskusijų nutarta kad p. M. A. Norkūnas prirengtų patento perdavimo sąlygas ateinančiam "L. V.". Kongre-san ir kartu išreikšta pageidavimas, kad jis perduotų patentą su visomis teisėmis "Lietuvos Vyčiūms".

M. A. Norkūno raportas apie čarterį. Ingaliotais šiame dalykė p. Pr. Juškaitis buvo labai užimtas ir jokiū būdu negalėjo išversti angliškono kalbon konstitucijos, bet nūnai konstitucija jau yra išversta ir korekta padaryta, ir prieš Vyčiū Kongresą čarteris būtinai bus ingytas. Be to p. Norkūnas teiravosi Bostono Valstijos Bute (State House) apie šį dalyką ir ištyrė, kad idėjinė organizacija, toki kaip Vyčiū, gali gyvuoti, plėtotis ir viešai veikti be jokio čarterio, legaliskai. Raportas priimtas.

Raportas J. J. Ramanausko. Atspausdinta 2,000 aplikacijoms blankų, kurios kainavo \$7.00; 2000 laišku su antgalviais \$4.00; 1,000 konvertų \$1.35. Viso išlaidų \$12.35. Sskaita apmokėta. Raportas priimtas.

Paiškėjo, kad jau pasibaigę visos nariams aplikacijos, o kadangi jų reikalavimas yra labai didis, taigi vienbalsiai nutarta atspausdinti su tulais patobulinimais 5,000 aplikacijų ir išsiuntinėti visoms, taip senoms, taip ir naujoms kuopoms. Suredaguoti naujas aplikacijas yra ingalioti Al. M. Račkus, J. J. Ramanauskas ir kun. F. Kemėšis.

Raportas M. Juškienės. Jokių Centro izdo pinigų nuo ex-izdininko K. Urbono negavo. Nuo pereinoto Kongreso iki balandžio 20 d., 1915 m. inplaukė \$113.81. Išlaidų \$12.35. Viso Centro izde lieka \$101.46.

O. Kašetaitės raportas. Baltimorus XIX kuopa per klaidą prisiuntė Centran perviršį \$1.56. Nutarta apie tai jiems pranešti ir šią sumą priskaiyti kaip daly busimiosios duoklės. Kadangi izdininkės ir finansų raštinkės raportai sutinka, — priimta.

Raportas kun. F. Kemėšio apie Velykinę išpažintį. Yra atspausdinta tam tikri lapai, kuriuos prot. raštinkas išsiuntinėti visoms kuopoms, o kuopų valdybos jas išpildžiusios, prisiųsti atgal dviasikam vadovui. Raportas priimta ir nutarta už spaudos išlaidas atlygtinti.

Al. Račkus perskaito svarbesnius laiškus. Laiškuose rastas daug indomų ir svarbių klausimų... Vienas svarbesnių klausimų paliečia moksleivius, norinčius prisirašyti prie Lietuvos Vyčiū, kaip pavieniai nariai. Nutarta moksleivius negalintis priimti prie "L. V." kuopos, kurie yra prisirašę prie L. R. K. M. A. Sus-mo, ir gaus palidijimą iš savo Centro Valdybos, — priimti prie Centro kaip pavieniai nariai.

Prisiūsta iš "Draugo" Red. skaita, už 2000 konstitucijų \$60.60. Trumpai aptarus, nutarta užmokėti.

Nutarta išreikšti per laišką padėką L. R. K. M. A. Sus-mui ir jo organui "Moksleivui" už draugišką priėjimą Vyčiūms.

Kongresas. Nutarta Kongresą laikyti 1 ir 2 d. liepos, ketverge ir pėtnyčioje.

Susirinkimas uždaryta 10 val vakare.

Raštin. Al. M. Račkus.

Protokolas.

"Lietuvos Vyčiū" Centro ber-taininio susirinkimo, kuris įvyko balandžio 25 d. 1915 m., šv. Ro-ko salėje, Webster st., Brockton, Mass.

Susirinkiman suvažiavo: Dvas. vadovas kun. F. Kemėšis, pirm. M. A. Norkūnas, prot. rašt. Al. M. Račkus, finansų rašt. O. Kašetaitė, izdininkė M. Juškienė ir literat. komis. narys J. J. Ramanauskas.

Dvasiškias vadovas atidaro posėdį su malda 6 val vakarė. Al. Račkus perskaito pereinoto susirinkimo protokolą. Vienbalsiai priimta.

"Lietuvos Vyčiū" ženklelių patento reikale paaiškėjo kad patentas iš Washingtono, D. C. jau gautas p. M. A. Norkūno vardu. Kun. F. Kemėšis inėsa, kad patentą p. M. A. Norkūnas perduotų "Lietuvos Vyčiūms". Po ilgų svarstymų ir diskusijų nutarta kad p. M. A. Norkūnas prirengtų patento perdavimo sąlygas ateinančiam "L. V.". Kongre-san ir kartu išreikšta pageidavimas, kad jis perduotų patentą su visomis teisėmis "Lietuvos Vyčiūms".

"Karė — kainos sumuštos — Karė" Viskas už \$5.95

MOSŲ NUOSTOLIS, TAI MOSŲ LAIMĖJIMAS. PINIGAI NERAIKALAUJAMI. MOKAMA DAIKTUS ATSIEMUS, JEIGU JIE PATIKS. Perdaug turim gerų tavorų. Išduodam tūkstančius dolerų davoms supadindimui žmonių su mūsų tavorais. Bet tik per apribotą laiką mes duosime šitą dailiai išrašytą auksotą laikrodėlį, moterišką arba vyrišką, su gerasis viduriais ir ant gerų akmenų už \$5.95, ir visus skutimosi prietaisus iš 4 dalių, o taipgi leucigėlis, žiedas, fontanė plunksna, dežė Havanas cigary ir ant 7-ųjų šovių nikeliuotą revolverį. DYKAL PILNAI GYVANTUOTA. Kitur tie daiktai pasiduoda po \$25.00. SPECIALIS PASICILIJIMAS: Pakol tavorų yra. Atsiųskit šitą apgadinimą ir savo adresą, o mes nusiųsime visus 10 daiktų pasiūlymumui ir išbandymui. Jeigu jie patiks, užmokėsite agentui \$5.95 ir ekspreso lėšas. Užsakyk žinien, o sutaupysite pinigų.

EXCELSIOR WATCH CO.

DEPT. 991, CHICAGO, ILL.

KATALIKŲ LIETUVIŲ DIENRASTIS

VISUOMENES,

Literatūros ir Politikos iliustruotas laikraštis

Amerikos Lietuvių Dienraštis "KATALIKAS" paduoda vilniausias žinias apie karą ir visokius atsitikimus pasaulyje. Visuomet pilnas indomų straipsnių.

Dienraštis "KATALIKAS" eina tautiškai krikščioniškoje dvasioje.

DIENRAŠČIO KAINA:

Metams	\$5.00
Pusui metų	3.00
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Europoje metams	7.00

Prasidėjo savo adresu, o gausite pasiūlymumui vieną numerį veltui.

TAIPPAT UŽLAIKOMA

Didžiausia Knygų ir Muzikos Krautuve

REIKALAVIMŲ KATALOGO

Rašydami laikinę ir siųsdami pinigų višados adresuokite šitai:

TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY

3249-53 South Morgan Street
CHICAGO, ILL., U.S.A.

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE

THE HIBERNIAN BANKING ASSOCIATION

PIETVAKARINIS KAMPAS LA SALLE IR ADAMS ST.

TAUPYMO DEPARTAMENTAS

Primam Depositus pradedant nuo VIENO DOLERIO ir daugiau, už kuriuos mokam 3 nuosimėjus ant metų, kurį pridedam kas pusę metų.

Atdaras Subatos Vakaras nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.

REAL ESTATE DEPARTAMENTAS

Perka ir parduoda properties ant komisijos; iškolektuoja randas ir prižiūri properties; parduoda geros vertės morgičius; skolina pinigus ant įtaisyto savasčių (properčių).

JAU EINA NAUJAS LAIKRAŠTIS

Seniai amerikiečių lietuvių laukiamas

"TIKYBA IR DORA"

Jis rašo apie naujus amerikiečiams dalykus, aiškina tikejimo klausimus, atsako į visokius užsipildinėjimus ant Katalikų Bažnyčios.

Paduoda gražių doros apysakų—trumpai sakant rupinasi žmogaus dvasios lavinimu.

Laikraštis eina du kartus į mėnesį

Kaina 75 c. metams

Kas atsiųs savo adresą, gaus vieną numerį dykai.

Redakcijos adresas:

1644 Wabansia Ave. Chicago, Ill.

Lietuviškųjų Švento Kazimiero Seseru Seminarija

CHICAGOJE.

Vienovolyne yra: prirengiamoji mokykla, aštuonių skyrių pradinė mokykla ir augštoji mokykla (High School). Lietuviškosios Seserų priima pas save mergaites mokiniams ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguliariojo mokslo, arba ir atskiriam, yra mokymai: muzika, pašilimas, siuvėnėjimas ir taip toliau.

GEROS MOKINTOJOS. PIGUS UŽLAIKYMAS.

Reikale melžiasi kreipties prie Motinos Perdėtinės liw, antrai.

Mother Superior, St. Casimir's Seminary, 6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.

Phone Drover 4247
DR. J. JONIKAITIS
Gydas Vyrų, Moterų ir Vaikų Ligas.
Resid. 4613 S. Ashland Ave.
Valandos: 8-12 ir 1-3 po pietų
6-9 vakare

Tel. Drover 7042
Dr. C. Z. Vezel (Vezelis)
Lietuviškas Dentistas
4712 So. Ashland Ave.
arti 4700 gatvės

Phone Drover 7800
Valandos: 8 lig 10 ryto, 1 lig 3 po piet ir 7 lig 9 vakare.
DR. A. J. TANANEVICZE
Gydytojas, Chirurgas ir Akušeras
Gydas Vyrų, Moterų ir Vaikų Ligas
3249 S. MORGAN ST. CHICAGO

Tel. Drover 1924
O. JONIKIENE
Geriausia Akušerka
3364 So. Halsted St., CHICAGO
(kampas 34tas)

Tel. Drover 5052
DR. K. DRANGELIS
LIETUVIŠKAS DENTISTAS
VALANDOS: nuo 8 iki 11 ryto, nuo 1 iki 4 po piet, nuo 7 iki 9 vakare.
Nedėliomis ir Šv. Seidoms pagal sutartį.
3261 SO. HALSTED ST., CHICAGO

Tel. Randolph 5246
A. A. Šlakis
ADVOKATAS
19 SO. LA SALLE ST.
(Room 815) Chicago, Ill.
Res. 3255 So. Halsted St.
Tel. Drover 5326

Telephone Main 536
JOSEPH MOLITOR
ARKITEKTAS
Rooms 1003-1004
167 W. Washington St. Chicago.
Katalikų Bažnyčios mano specializmas. AS stačius Šv. Kryžiaus Bažnyčią Chicagoje.

LIETUVIŠKA BANKA

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK

Joseph J. Elias, Savininkas.

4600-4602 S. Wood St. Chicago, Ill.

Primame pinigus į Banką užsėdėjimui nuo vieno dolerio ir daugiau ir mokame tris procentus ratomis ant metų. Siūdomas pinigų į visas dalis svieto pigiai, greitai ir teisingai, sveitinam pinigus namuose, pername ir parduodame. Parduodame siforties ant visų lėšų į kraują ir iš kraują, taipgi tikėtus ant geležinėlių po visą Ameriką ir Europą.

Mūsų Banka išdėra visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visose atsitikimuose ir reikaluose ypačiais ir per laikus. Tik kreipties visimėnu antraš.

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvių Išdirbėjas

visokių ženklu draugystėm, o ypatinai: kokardu guzikėlių meta liavū, anamelioti ir padengtu celluloid'u, šarpu, ve liavū ir karunu.

Man pavestus darbus atlieku artistškai.

M. A. Norkunas

166 MELROSE ST., MONTELLO, MASS.

Mokymai Angliškai

Visose dalyse Amerikos ir Kanados

Vienintelė mokykla, kurioje kiekvienas gali išmokti Anglišką kalbą, labai trumpame laike, šio mokyklos naujasis ir tobulingiausias metodas. Mokymai per laikus, vieno per laikus, už labai maža atlyginimą; taipgi klaseose dienomis ir vakarais. Jeigu nori išmokti greitai Anglišką kalbą, atėik ar rašyk platinimui šitai.

American School of Languages

1741 W. 47th Street, Chicago, Ill.

Plymouth National BANK.

Kapitolas su perviršiu

\$165,000.00

Sitoji Banka prižiūrom

Suvenytųjų Valstijų valdžios. Moka 3 nuosimėjus nuo sudėtų pinigų. Galim susišnekėti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite,

išdirininkas.

"Mandagus patarnavimas"

Bell System

Jeigu esi gatvėje ir nori greit telefonuoti, apsižiūrėk aplinkui iškašos Mėlyno Varpelio (Blue Bell) Kur tik pamatyti Mėlyno varpelio iškašą ten rasi viešą Lokatį ir Long Distance Telefono stotį.

Parankumui vartotojų, Chicago Telefono kompanija turi mieste tūkstančius tokių viešų stotčių. Vartok

Telefono Kelią

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

Nauja Knyga

Šv. Kazimieras

TURINYS

- 1 Šv. Kazimierio gyvenimas ir jo reikšmė mūsų tautai. Kun. P. L.
- 2 Šv. Kazimieras jaunomenės idealas. K. U.
- 3 Tėvynės meilė. D-ras A. K. R.
- 4 Giesmė į Šv. Kazimierą Pranas

Kaina 20 c.

Pusė gryno peino skiriama
"Tautos Fondui"

Adresuokite:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St. Chicago, Ill.

Platinkite tą knygą Lietuvių Dienoje

Pusė peino — "Tautos Fondui"

LIETUVIAI!

SKAITYKITE IR PLATINKITE LIETUVIŲ KATALIKŲ SAVAITINĮ LAIKRAŠTĮ

"ZVAIGZDĖ"

"ZVAIGZDĖ", yra seniausias lietuvių katalikų laikraštis 16 puslapių didumo. Suteikia įvairių žinių iš Amerikos ir viso pasaulio gyvenimo.

METAMS ATSEINA TIK \$2.00

Korespondencijas ir pinigus siųskite šiuo adresu:

"ZVAIGZDĖ"

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

SAUGOKIES pamegdžiojimą, ir visada reikalauk Mikro Richterio Pain — Expeller su inkaro ženklų, kaip ant pavalkalo.

25 ir 50 centų aptiekose ir tiesiai iš F. Ad. Richter & Co 74-80 Washington Street, NEW YORK.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVIAI?"

Gai nežinau kur jį gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja mažai tik \$2.00, pusė metų \$1.00.

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Du-kart Savaitinis Laikraštis

"SAULE"

Jan 25 metų, kaip išeina iš J. J. Olszewski ir Pėtyčia. Prenumerata kasztuoja metams: Amerikoje \$2.50 metams, pusė metų \$1.25. Rusijoje ir Europoje \$3.50 metams, \$1.75 pusė metų.

Rašykite šiadien, o gausite vieną numerį pasiūlymumui dykai, adresuojant

W. D. BOCKOWSKI — CO.

Mahanoy City, Pa.

Vyriškų Drabužių Išpardavimas

Mes gvarantuojame kad sutaupysime jums 50% jūsų pinigų ant drabužių. Sanitariškai išvalyti, truputį vartoti nuo \$25 iki \$85 ant orderio daryti siutai \$5.00 ir augėčiau. Nauji ir neatimti ant orderio padaryti siutai už pusę kainos \$4.- \$5 ir \$6.00. Ant orderio siutos kelinės už \$2.50.

KUPARAI ir VALYZAI

S. Gordon

1415 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Atvira kasdieną (ir Nedėlio) dienomis ir vakarais.

Tukstančiai Dolerių

Kasdien yra žmonių išleidžiami pasiklausymui garsų daininukų ir muzikos.

Be jokių ypatingybių galite girdėti savo namuose viską mūsų garsiuose gramafonuose, kuriuos parduodame už grynus pinigus ar ant išmokėčių.

Po \$1.00 į mėnesį

3 mėnesiai Bandymas DYKAI

24 ir 50 daininukų ir muzikališkų gabalėlių dykai. Rašitiška gvarancija ant 15 metų. Rašyk mums reikalaujamas mūsų nemokamo gražaus iliustruoto katalogo.

ROYAL PHONOGRAPH CO.

91 E. 4th Street. Dept. 100

NEW YORK, N. Y.

Sieniniai Paveikslai!

Kiekvieno lietuvių-kataliko namuose privalo rasties nors pora gerų katalikiškų paveikslų. Mes tik ką gavome siuntinį įvairių paveikslų, kaip tai Šv. Kazimiero, Šv. Antano, Šv. Petro, Šv. Jono, Šv. Juzapo, Šv. Onos, ir beveik visų esančių šventųjų; Sald. Sirdies V. Jėzaus, Nukryžiuoto, Penkių Ronų V. Jėzaus, Sald. Sirdies Šv. Marijos Panos, Nekalto Prasidėjimo Šv. M. P. ir tt. ir tt. Taip-pat turime pav. Šv. Tėvo Popiežiaus Benedikto XV.

Norėdami paveikslą gauti, paminkėkite vardą, kokio norite, prisiųskite pinigų su pareikalavimu, o paveikslus veikia gausite. Kaina su prisiuntimu kiekvieno 25 centai.

Prastesnės rūšies turime po 20c., bet visados partartume pirkti brangesnį, nes tai daug yra dailesnis ir nebus gėda laikyti namie.

Adresuokite:

Draugas Publishing Co.

1800 W. 46th Street, Chicago, Ill.

Telephone Drover 5326

Dr. S. A. Rutkauskaitė-Šlakenė

Gydo visokias ligas

Specialistė moterų ir vaikų ligose

VALANDOS: 9-12 prieš piet; 4:30-7:30 vakare, Nedėliomis 9-12 prieš piet.

3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Jeigu nori linksmai ir naudingai praleisti laika, tai skaityk naujai išleistą knygą

Huckleberry Finnas

Parašyta garsaus Amerikos raštininko Mark Twain. Lietuvių kalbon versta J. Kmito.

Yra tai didelė knyga turinti 284 puslapius ir atsien tik 75c. su prisiuntimu. Reikalauk tuojau.

DRAUGAS PUB. CO.

1800 W. 46th St. Chicago, Ill.

Telefonas Yards 1654
NEWMAN
Aukštininkas
4825 So. Ashland Ave.
Dieniniai, laikrodžiai ir brangieji akmenai. Kuopų ir emblemių spaudimas. Patalymas mūsų specializacija.

Tel. Yards 1138
Lietuviškas Graborius
Seniausias, pigiausias graborius ir trintotojas del pavargusių naktinių.
P. A. MAZEIKA
3915 Auburn Ave. CHICAGO, ILL.